

Анекс III кон Одлуката за спроведување на Комисијата за одобрување на третото ослободување средства за Северна Македонија според Инструментот за реформи и раст за Западен Балкан

Процена на условите за исплата - Северна Македонија

1. Процена на Европската комисија на предусловите за поддршка од Унијата
Ефективни механизми за демократија и владеење на правото

Северна Македонија има повеќепартиски парламентарен систем. Според Канцеларијата за демократски институции и човекови права (ОДИХР), последните парламентарни и претседателски избори во 2024 година и локалните избори во 2025 година беа конкурентни и фундаменталните слободи беа почитувани, а изборното законодавство обезбедува соодветна рамка за одржување демократски избори. Правилата за кампања, пристапот до медиумите и распределбата на државното финансирање треба адекватно да се регулираат, а Изборниот законик да се ревидира преку инклузивен процес и со консензус низ политичкиот спектар за да се отстранат недоследностите, празнините и нејаснотите и да се осигури правна сигурност. Северна Македонија треба да ги спроведе преостанатите препораки на Организацијата за безбедност и соработка во Европа (ОБСЕ) и ОДИХР.

Северна Македонија помина низ неколку бранови судски реформи и во декември 2023 година донесе нова Стратегија за правосудството, чија цел е подобрување на независноста, ефикасноста и професионалноста на правосудството. Надворешното и политичкото мешање остануваат сериозен проблем. Независноста на правосудството е нарушена поради недоволно распределување средства од државниот буџет. Потребни се дополнителни напори за да се зголемат отчетноста, транспарентноста и институционалните капацитети за да се спречи несоодветно влијание или заплашување. Зголемениот недостиг на човечки ресурси во правосудството влијае врз квалитетот и ефикасноста на правдата и треба соодветно да се реши. Во пролетта 2025 година, беа избрани 97 судии и јавни обвинители од осмата генерација дипломци на Академијата за судии и јавни обвинители. Во меѓувреме, постапката за прием и почетната обука за следната генерација се во застој поради недоволни финансиски средства во државниот буџет за 2026 година за обука на досега најголемата генерација од 130 кандидати. Новиот Закон за Судскиот совет беше донесен во декември 2025 година. Постои сеопфатна национална стратегија за борба против корупцијата, но таа не се спроведува адекватно. Во моментот се изготвува нова национална стратегија за борба против корупцијата. Значителни ризици од корупција и понатаму постојат во различни сектори. Институционалната рамка за борба против корупцијата е воспоставена и задоволителна во однос на превентивните мерки, меѓутоа потребно е подобрување на евиденцијата за борбата против корупцијата, како и аспектот на спроведување на законот. Измените на Кривичниот законик од септември 2023 година ја ослабнаа правната рамка и негативно влијаеја врз гонењето на корупцијата, особено во предметите на корупција на високо ниво. Овие измени беа оспорени пред Уставниот суд во март 2025 година, кој му даде рок од шест месеци на Собранието да ги преиспита спорните одредби, по што тие можеа да се поништат или укинат. Министерството за правда формираше работна група за изготвување нов Кривичен

законик усогласен со правото на ЕУ и европските стандарди, но работата сè уште не е завршена. На 28 јануари 2026 година, Собранието донесе измени на Кривичниот законик по иницијатива на поединечни пратеници, со цел да се коригираат направените измени во 2023 година и како одговор на рокот за ревидирање утврден од Уставниот суд, кој во меѓувреме истече. Претседателката ги потпиша измените на 29 јануари 2026 година. Овие измени беа претставени како привремено решение до донесувањето нов Кривичен законик.

Почитување на сите обврски во областа на човековите права

Правната рамка на Северна Македонија за заштита на фундаменталните права е делумно усогласена со правото на ЕУ и европските стандарди. Земјата продолжува да ги исполнува нејзините општи обврски за фундаменталните права, но законодавството и соодветните стратегии треба да се спроведуваат на систематски начин. Земјата ги ратификуваше повеќето меѓународни инструменти за човекови права. Потребно е да развие сеопфатен систем за следење и собирање податоци за проценување на степенот на спроведување на законодавството, политиките и стратегиите за човекови права, и за целосно искористување на придобивките од статусот набљудувач во Агенцијата за фундаментални права на Европската Унија (ФРА). Иако севкупните услови во затворите остануваат сериозна причина за загриженост, затворската инфраструктура е обновена, а неколку затворски установи се подобрани, Собранието треба да го измени Законот за Народниот правобранител за да се унапреди неговиот статус на акредитација „Б“ врз основа на Париските начела.

Се потврдува дека предусловите се исполнети.

2. Процена на Европската комисија на општите услови за плаќања

а) Процена на макрофинансиската стабилност

Реалниот сектор во Северна Македонија покажа солидни резултати во текот на 2025 година, при што економската активност забрза во клучните квартали. Економијата порасна за проценети 3,5 % за целата 2025 година, а динамиката се задржа и во четвртиот квартал со раст од 3,8 % на годишно ниво, поддржана од силниот раст во градежништвото (14,6 %) и професионалните и научните дејности (8,1 %). Финалната потрошувачка номинално порасна за 6,4 % во четвртиот квартал, што придонесе за наплата на приходите и покрај вкупниот недостиг во однос на планираното. Индексите на индустриското производство покажаа позитивни трендови, растејќи на 127,24 (2010=100), односно раст од 1,9 % на годишно ниво до декември 2025 година, што укажува на проширување на производството и сродните дејности. Стапката на невработеност се намали на 11,5 % во третиот квартал, поттикната од отворањето нови работни места во услови на економски раст. Растот на платите исто така придонесе за отпорноста на домаќинствата, при што просечната месечна нето-плата достигна 746 евра до ноември 2025 година. Генерално, изгледите за секторот остануваат позитивни, со проекции за континуиран стабилен раст во 2026 година од околу 3,2–3,5 %.

Монетарниот сектор во 2025 година се насочи кон балансирање на контролата на инфлацијата и поддршката на економскиот раст, што кулминираше со приспособување на политиките кон крајот на годината. Основната каматна стапка се намали од 5,35 % во ноември на 4 % во декември, што сигнализираше премин кон поаккумулациска монетарна политика во услови на умерени ценовни притисоци. Инфлацијата благо се зголеми, при што годишната стапка достигна 4,1 % во декември 2025 година, а годишниот просек изнесуваше околу 3,5–4 %, под влијание на растот на цените на храната од 5,3 %. Основната инфлација изнесуваше 4,3 %, додека индексот на потрошувачки цени (ИПЦ) достигна 162,50 поени до декември 2025 година. Кредитната активност беше силна, при што вкупните кредити пораснаа за 12,98 % и достигнаа 9,465 милијарди евра, што значи здрава активност на банкарскиот сектор и очекуван раст на депозитите од околу 9,5 %. Воведувањето нова рамка за монетарната политика во декември, со скратување на рочноста на благаяјничките записи на централната банка на седум дена, имаше за цел да ја подобри оперативната ефикасност. Проекциите укажуваат на намалување на инфлацијата на околу 3 % во 2026 година.

Фискалните движења во 2025 година потенцираа предизвици во одржувањето на буџетската дисциплина, главно поради недоволна наплата на приходите. За целата 2025 година, буџетот на централната власт забележа дефицит од приближно 679 милиони евра (41.839 милиони денари), што е за 1,2 % над планираниот дефицит од 671 милион евра. Вкупните приходи достигнаа само 92,0 % од годишниот план, со особено слаб резултат на неданочните приходи од 61,8 % од планираното и акцизите од 87,9 %. Наплатата на ДДВ беше во согласност со очекувањата и благо го надмина планот, достигнувајќи 100,4 %. На расходната страна, вкупните расходи се реализираа на ниво од 93,0 % од планот, при што капиталните расходи значително заостанаа на само 64,6 % од предвидениот буџет – модел што иако го ограничува дефицитот, истовремено сигнализира одложувања во јавните инвестиции. Спротивно на првичната загриженост, платите и надоместоците (98,5 % од планот) и трансферите кон пензискиот фонд (97,8 %) останаа главно во рамките на буџетските проекции, што значи дека прекумерните расходи не беа главниот фискален притисок. Нивото на јавниот долг, вклучително и на приватниот долг кој изнесуваше 51,9 % од номиналниот БДП, остана управливо, но ја нагласи потребата од почитување на фискалните правила. Во иднина, реформите насочени кон проширување на приходната база, подобрување на наплатата на неданочните приходи и забрзување на реализацијата на капиталниот буџет ќе бидат клучни за стабилизирање на фискалната позиција и усогласување со целите на европската интеграција.

Надворешниот сектор на Северна Македонија покажа знаци на подобрување во 2025 година, иако останаа ранливите точки. Салдото на тековната сметка стана позитивно и достигна 62,3 милиони евра во третиот квартал, со што се надмина дефицитот од претходниот период и

укажа на подобрената трговска динамика во услови на нето-финансиски приливи. Увозот на стоки достигна 2,6 милијарди евра во третиот квартал, што ја одразува силната домашна побарувачка, но вкупната надворешна положба се подобри во споредба со претходните квартали. Сепак, претходните влошувања забележани во 2024 година пренесоа одредени ризици, при што инфлаторните притисоци потенцијално може да влијаат врз конкурентноста. Гледано напред, континуираниот напредок во реформите поврзани со ЕУ може да овозможи подобар пристап до финансии и поголема трговска интеграција, што ќе придонесе за поотпорна надворешна рамнотежа.

Органите во Северна Македонија се чини дека спроведуваат **економска политика ориентирана кон стабилност**, што се потврдува преку претпазливи монетарни приспособувања за ограничување на инфлацијата и поддршка на растот, напори за одржување на фискалните дефицити во рамки на управливи нивоа на долг и мерки за зајакнување на надворешниот сектор преку меѓународни аранжмани и стабилност на девизниот курс. Фиксниот курс на денарот кон еврото дополнително ја потврдува оваа посветеност на макроекономската стабилност, и покрај предизвиците како што се расходните притисоци и глобалните неизвесности, позиционирајќи ја економијата за одржлив развој во согласност со аспирациите за членство во Европската Унија.

Како заклучок, органите водат макроекономска политика ориентирана кон стабилност, а општиот услов е исполнет.

б) Процена на исправноста на систем(ите) за управување со јавни финансии

Програмата за реформа на управувањето со јавни финансии за периодот 2025–2028 година (УЈФ/ПР) е кредибилна и релевантна, иако се потребни дополнителни подобрувања на системот. Одредени компоненти на реформата и понатаму се соочуваат со доцнења поради бавното донесување на клучното законодавство и предизвиците при спроведувањето на критичните ИТ-реформи. Секторската работна група за управување со јавните финансии последен пат се состана во јули 2025 година за да ја одобри Реформската програма, која Владата формално ја донесе во септември 2025 година. УЈФ/ПР за 2025 година е структурирана околу седум столба, кои се осврнуваат на главните слабости што се утврдени со овие оценки. Потребно е зајакнување на институционалниот капацитет на Министерството за финансии, кое се соочува со предизвици во привлекувањето и задржувањето на квалификуван кадар.

Клучните слабости во системите за УЈФ редовно се утврдуваат со меѓународни оценки, вклучително и Програмата за јавни расходи и финансиска отчетност (ПЕФА), Поддршката за подобрување на раководењето и управувањето (СИГМА) и извештаите за оценка на земјата од ЕУ. Последната оценка на ПЕФА беше спроведена во 2021

година, врз основа на податоци од фискалните години 2018, 2019 и 2020. Најновата оценка на СИГМА беше објавена во декември 2024 година.

Буџетскиот процес е добро воспоставен и организиран. Кредитбилитетот на буџетот е подобрен, поддржан од операционализацијата на Фискалниот совет, подобрувањата на фискалната стратегија и напредокот во следењето на фискалните ризици. Собранието го донесе новиот Закон за буџетите (ЗБ) во септември 2022 година. Постигнат е одреден напредок во донесувањето на клучното законодавство за спроведување на реформите предвидени со Законот. Сепак, развојот на Интегрираниот информациски систем за управување со финансии (ИФМИС) значително заостанува во однос на предвиденото.

Постигнат е одреден напредок во управувањето со јавните инвестиции (УЈИ). Во април 2025 година беше донесена нова Уредба за УЈИ, со која се регулира целиот циклус на управување со инвестициите, а Министерството за финансии спроведе обуки за буџетските корисници за да се осигури нејзина оперативна примена. Дополнително, Министерството за финансии воспостави ИТ-база на податоци за следење на финансиската реализација на проектите.

Извршувањето на буџетот е добро структурирано. Владата управува со Единствена трезорска сметка со салдо нула на дневна основа. Контролите на расходите на ниво на обврски и следењето на претпријатија во сопственост на државата и општините треба да се зајакнат за да се спречат заостанати обврски.

Јавната внатрешна финансиска контрола (ЈВФК) и понатаму останува слаба, но постигнат е одреден напредок по донесувањето на Законот за јавна внатрешна финансиска контрола во декември 2024 година. Се очекува новиот закон да ги олесни суштинските реформи, вклучително и зајакнување на административниот капацитет, намалување на фрагментацијата на внатрешната ревизија и зајакнување на контролите за финансиско управување. Во септември 2025 година, Владата одобри нова методологија за развој на регистри за управување со ризик, а подобрувања се бележат и во известувањето на единиците за внатрешна ревизија.

Законодавството за јавни набавки е во голема мера усогласено со правото на ЕУ. И покрај оцената „А“ на Северна Македонија во последните оценки на ПЕФА, предизвиците во практичното спроведување сè уште постојат, вклучително и ниска конкуренција, изложеност на корупција и недоволно развиени јавно-приватни партнерства (ЈПП). Употребата на критериумите за економски најповолна понуда (ЕНП) останува ретка, при што приближно 96 % од понудите се доделуваат исклучиво врз основа на најниската цена.

Државниот завод за ревизија (ДЗР) се смета за оперативно независен, но неговиот официјален статус како независна институција сè уште не е признаен во Уставот. Собранискиот надзор врз ревизорските извештаи

останува слаб.

Како заклучок, исправноста на системот за управување со јавни финансии (вклучително и релевантната стратегија за реформи) е доволно потврдена, а општиот услов е исполнет.

в) Процена на транспарентноста и надзорот на буџетот

Предлогот за извршување на буџетот и конечниот одобрен буџет се објавуваат навремено на веб-страниците и на Собранието и на Министерството за финансии. Главните буџетски документи, вклучително и годишниот буџет, Фискалната стратегија, Стратегијата за управување со јавниот долг и завршните сметки, се генерално достапни за јавноста. Сепак, објавувањето на последните фискални стратегии доцнеше.

Министерството за финансии продолжи со напорите за подобрување на транспарентноста на буџетот преку објавување квартални податоци за приходите и расходите на јавните институции, локалните самоуправи и претпријатијата во сопственост на државата. Сепак, сеопфатноста и достапноста на овие податоци би можеле да се подобрат.

Во Анкетата за отворен буџет (ОБС) за 2023 година, Северна Македонија постигна 35 поени, што е мало намалување во однос на резултатот од 36 во 2021 година. Земјата ги прави јавно достапни пет од осумте клучни буџетски документи што ги следи ОБС во временска рамка во согласност со меѓународните стандарди. За да се подобри транспарентноста на буџетот, треба да се даде приоритет на навременото објавување на Граѓанскиот буџет, Прегледот на буџетот на половина година и Фискалната стратегија.

Според најновата ОБС, постои само ограничен надзор во текот на буџетскиот циклус. Владата треба да осигури предлог-буџетот да му се достави на Собранието најмалку два месеца пред почетокот на фискалната година, овозможувајќи длабински дебати за буџетската политика пред донесувањето. Можностите за учество на јавноста во буџетскиот процес остануваат ограничени. Министерството за финансии треба дополнително да го промовира вклучувањето на јавноста во сите фази од изготвувањето, извршувањето и известувањето за буџетот.

Како заклучок, транспарентноста и надзорот над буџетот се доволно исправни и општиот услов е исполнет.

Се потврдува дека општите услови се исполнети.

3. Преглед на Европската комисија за постигнувањето на чекорите во реформските агенди

Комисијата ги разгледа информациите што ги обезбеди корисникот и нема индикации дека спроведувањето на чекорите е во спротивност со општите начела наведени во член 4 и 11(4) од Регулативата (ЕУ) 2024/1449 и член 3 од Спогодбата

за инструментот, или начелото „не прави значителна штета“ (НПЗШ).

Реформа 1.1.1. Зајакнување на јавната внатрешна финансиска контрола

Чекор што се разгледува	<i>Најмалку 80 % од буџетските корисници на централно ниво и 75 % на локално ниво поднесуваат извештај за извршените внатрешни ревизии</i>
Основна вредност	54 % (2022 година) (централно ниво 55 %; локално ниво 52 %)
Краен рок на чекорот	декември 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот го смета овој чекор за постигнат.
Процена на резултатите од страна на Комисијата	Централната единица за хармонизација значително ги зајакна механизмите за градење капацитети, координација и комуникација со буџетските корисници, со цел унапредување на механизмите за известување во согласност со член 60 од Законот за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор и Правилникот за формата и содржината на извештаите и изјавата за квалитетот и состојбата на внатрешните контроли како составен дел на годишниот финансиски извештај. Во фискалната 2024 година имало вкупно 99 буџетски корисници на централно ниво и 81 буџетски корисник на локално ниво, што значи дека за исполнување на овој чекор најмалку 80 буџетски корисници на централно ниво (80,8 %) и 61 буџетски корисник на локално ниво (75,3 %) треба да ги достават овие извештаи. Процентот на буџетски корисници кои известуваат за спроведувањето на извршените внатрешни ревизии значително се зголемил, достигнувајќи ги бројките предвидени во Реформската агенда: 80 буџетски корисници на централно ниво (80,8 %) и 62 буџетски корисници на локално ниво (76,5 %). Се очекува ова подобрување во известувањето да го зајакне аналитичкиот капацитет на Централната единица за хармонизација и да го поддржи спроведувањето на Законот за јавна внатрешна финансиска контрола. Врз основа на горенаведеното, Комисијата го смета чекорот за постигнат.

Извршени проверки и користени докази при верификацијата на	Во согласност со изворите на верификација, обезбедени беа следниве докази:
чекорот и поврзаните наоди	- Годишен извештај за функционирањето на Јавната внатрешна финансиска контрола (ЈВФК) за 2024 година, објавен на веб-страницата на Министерството за финансии. - Правилник за (ЈВФК. - Заклучоци на Владата по извештајот за ЈВФК за 2024 година. Корисникот дополнително достави: - Примерок од буџетски корисници на централно и локално ниво избрани од Комисијата за проверка на усогласеноста со Анекс 5 кон Правилникот за ЈВФК. Како дел од нејзината процена, Комисијата ја разгледа целата поднесена документација. Исто така, Комисијата анализираше примерок од извештаите со цел да ја провери усогласеноста на известувањето со Анекс 5 кон Правилникот за формата и содржината на извештаите и изјавата за квалитетот и состојбата на внатрешните контроли, при што оцени дека усогласеноста е задоволителна.
Двојно финансирање	Не беа утврдени ниту пријавени придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Целосно постигнат.

Реформа 1.1.1. Зајакнување на јавната внатрешна финансиска контрола

Чекор што се разгледува	<i>Најмалку 70 % од матичните буџетски корисници на централно ниво имаат документ за управување со ризик, вклучително и антикорупциски ризик, и ги евидентираат утврдените ризици во плановите за ублажување</i>
Основна вредност	60 % (2023 година)
Краен рок на чекорот	декември 2025 година

Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот го смета овој чекор за постигнат.
Процена на резултатите од страна на Комисијата	По донесувањето на Законот за јавна внатрешна финансиска контрола во декември 2024 година, Владата во септември 2025 година донесе нова Методологија за управување со ризик во јавните субјекти, која предвидува нови обрасци за пријавување ризици, вклучително и обврска за вклучување на ризиците од корупција во регистрите на ризици. Со поддршка на Академијата за јавни финансии, Централната единица за хармонизација во септември 2025 година организираше онлајн обука за

	зајакнување на капацитетите за примена на новата методологија. На обуката присуствуваа приближно 180 учесници (државни советници, раководители на сектори, раководители на одделенија и вработени кои се вклучени во структурите за управување со ризици), при што најголемиот дел беа од буџетските корисници од прва линија. Во 2026 година има 84 матични буџетски корисници на централно ниво. За да се постигне овој чекор, 70 % од матичните буџетски корисници (најмалку 59 од вкупно 84) треба да достават документи за управување со ризик кои вклучуваат ризици од корупција и во плановите за ублажување на ризиците да ги евидентираат идентификуваните ризици заедно со предложените мерки. Регистри на ризици беа доставени од 64 матични буџетски корисници, кои вклучуваат и ризици од корупција (односно 76 %). Централната единица за хармонизација разви систем за следење и осигурување квалитет за да ја провери усогласеноста на регистрите на ризици со образецот. Анализата на регистрите на ризици ги покажува следниве збирни резултати: • Број на идентификувани стратегиски ризици: 427. • Број на идентификувани оперативни ризици: 1471. • Број на идентификувани стратегиски ризици поврзани со корупција: 64. • Број на идентификувани оперативни ризици поврзани со корупција: 229. • Утврдени мерки за отстранување стратегиски ризици (вклучително и ризици поврзани со корупција): 452. • Утврдени мерки за отстранување оперативни ризици (вклучително и ризици поврзани со корупција): 1478. Врз основа на горенаведеното, Комисијата го смета чекорот за постигнат.
--	--

Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Во согласност со изворите на верификација, обезбедени беа следниве докази: • Извештај за спроведувањето на чекорот, како што е објавен на веб-страницата на Министерството за финансии и преведен на англиски јазик. • Методологија за управување со ризик во јавните субјекти, како што е објавена на веб-страницата на Министерството за финансии и преведена на англиски јазик. • Обрасци за процесот на управување со ризик за буџетските корисници, како што се објавени на веб-страницата на Министерството за финансии. • Табела за следење на спроведувањето на чекорот за управување со ризик.
	Корисникот дополнително достави: • Примерок од документацијата за управување со ризик на матичните буџетски корисници. Како дел од нејзината процена, Комисијата ја разгледа целата поднесена документација. Исто така, Комисијата анализираше примерок од извештаите со цел да ја провери усогласеноста на известувањето со образецот и оцени дека таа е задоволителна.
Двојно финансирање	Не беа утврдени ниту пријавени придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Целосно постигнат.

Реформа 1.1.2. Зајакнување на системот за јавни набавки

Чекор што се разгледува	<i>Користењето на аукциите за набавки во фискалната 2025 година е намалено на најмногу 40 % од набавките</i>
Основна вредност	Удел од 62 % од постапките за јавни набавки што се користат за електронски аукции (2023 година)
Краен рок на чекорот	декември 2025 година
Заклучок од прегледот на	Корисникот го смета овој чекор за постигнат.

чекорот од страна на корисникот	
Процена на резултатите од страна на Комисијата	Во јануари 2025 година, Владата вовеле измена на Законот за јавните набавки со која се пропишува дека договорниот орган може да користи електронска аукција во најмногу 40 % од објавените огласи за доделување договори, почнувајќи од 2025 година. Прекумерното користење електронски аукции е идентификувано како главна слабост на системот за јавни набавки во годишните извештаи за напредокот. Оваа загриженост е истакната и во годишните извештаи на Бирото за јавни набавки. Се очекува ова намалување на користењето електронски аукции да го намали бројот на поништени тендерски постапки и да ги поттикне понудувачите да доставуваат финансиски понуди кои повеќе соодветствуваат на пазарните цени. По донесувањето на измената, Бирото за јавни набавки достави циркуларно упатство за користење на Електронскиот систем за јавни набавки и обезбеди обуки за договорните органи за да осигури соодветна примена на Законот.
	Електронскиот систем за јавни набавки (ЕСЈН) покажува дека во периодот од 1 јануари 2025 година до 31 декември 2025 година објавени се 24.171 оглас за доделување договори, од кои во 5.291 постапка била користена електронска аукција. Оттука, само 21,88 % од постапките за јавни набавки користеле електронска аукција. Овој резултат е значително под договорениот услов утврден во Реформската агенда и претставува суштинско намалување во споредба со користењето електронски аукции во 2023 година (62 %). Врз основа на горенаведеното, Комисијата го смета чекорот за постигнат.

Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Во согласност со изворите на верификација, обезбедени беа следниве докази: • Конечни податоци за користењето електронски аукции во тендерските постапки во 2025 година, вклучително и снимки од екран од Електронскиот систем за јавни набавки кои го прикажуваат вкупниот број огласи за доделување договори и бројот на огласи во кои е користена електронска аукција. Корисникот дополнително достави: • Податоци за користењето електронски аукции во постапките за јавни набавки, директно преземени од Електронскиот систем за јавни набавки, за периодот од 1 јануари 2025 година до 31 декември 2025 година. • Нацрт-извештај за исполнување на чекорот од Реформската агенда: „Намалување на користењето аукции во тендерските постапки во фискалната 2025 година на најмногу 40 % од објавените тендери“. • Акциски план за спроведување на мерката за намалување на користењето електронски аукции во согласност со мерките од Реформската агенда. • Информација за обврската за намалување на процентот на електронски аукции во јавните набавки. • Заклучок од 46. седница на Владата на Република Северна Македонија бр. 50-580/2 од 6 февруари 2025 година по Информацијата за обврската за намалување на процентот на електронски аукции во јавните набавки во 2025 година, во согласност со Реформската агенда во рамките на Планот за раст. • Закон за изменување на Законот за јавните набавки („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 14 од 23 јануари 2025 година). • Извадок од член 15 од Законот за изменување на Законот за јавните набавки. • Докази за спроведени три онлајн обуки за договорните органи.
	Како дел од нејзината процена, Комисијата ја разгледа целата поднесена документација.
Двојно финансирање	Не беа утврдени ниту пријавени придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор.

Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Целосно постигнат.
--	---------------------------

Реформа 1.1.3. Целосно спроведување на Законот за буџетите од 2022 година, вклучително и реформите во управувањето со јавни инвестиции

Чекор што се разгледува	<i>Донесување најмалку 17 подзаконски акти предвидени во Законот за буџетите (ЗБ), вклучително и воспоставување регистар на јавни субјекти (член 4), ревизија на буџетската класификација (член 5) и намалување на бројот на примарните („матични“) буџетски корисници за најмалку 40 % во административната класификација и Уредбата за управување со јавни инвестиции (член 20)</i>
Основна вредност	0 (2024 година) (Не се донесени подзаконски акти)
Краен рок на чекорот	декември 2024 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот го смета овој чекор за постигнат.
Процена на резултатите од страна на Комисијата	Во декември 2024 година, Северна Македонија ги донесе следниве подзаконски акти, кои опфаќаат клучни елементи на рамката за управување со јавните финансии, вклучително и фискалната стратегија, буџетските класификации, правилата за известување поврзани со регистрите и постапките за трезорско работење: 1. Изјава за фискална политика; 2. Регистар на јавни субјекти; 3. Економска класификација; 4. Функционална класификација; 5. Класификација според извори на финансирање; 6. Правилник за формата и содржината на образецот за процена на среднорочни фискални импликации; 7. Правилник за форматот и содржината на родово одговорната буџетска изјава; 8. Упатство за начинот на изготвување на макроекономските и фискалните проекции и процесот на

	координација меѓу организациските единици и институциите поврзани во макроекономското и фискалното планирање; 9. Форма и содржина на прекршочниот платен налог;
--	---

	10. Фискална стратегија; 11. Правилник за начинот и роковите за доставување информации што ги обезбедуваат општините, другите буџетски корисници и другите јавни субјекти кои управуваат со финансиските средства на државата или општините, правните лица во кои државата или општините имаат директно или индиректно вложување во капитал и други правни лица, за потребите на Регистарот на акции, удели и учество во капитал во правни лица на државата и на општините; 12. Правилник за начинот на отворање девизни сметки на буџетските корисници; 13. Правилник за начинот на издавање одобрение за предлози за склучување договори за финансиски лизинг на буџетските корисници на државниот или општинскиот буџет; 14. Упатство за начинот на планирање на ликвидноста на буџетот; 15. Упатство за начинот на управување со ликвидноста на Единствената трезорска сметка; 16. Правилник за начинот за преземање обврски во буџетот за тековната година и во буџетите за следните години и начинот на расположливост на правата за трошење во буџетот пред почетокот на процесот на јавната набавка. Во согласност со Реформската агенда, за исполнување на овој чекор потребни се следниве елементи: I) воспоставување Регистар на јавни субјекти, II) ревизија на буџетската класификација и намалување на бројот на примарни („матични“) буџетски корисници за најмалку 40 % во административната класификација, III) донесување Уредба за управување со јавните инвестиции. Регистарот на јавни субјекти е воспоставен и е достапен на следнава врска: https://arhiva.finance.gov.mk/wp-content/uploads/2025/02/REGISTER-OF-PUBLIC-ENTITIES.xlsx. Во април 2025 година, Владата на Северна Македонија ја донесе Уредбата за управување со јавните инвестиции, со
--	---

	што го исполни третиот услов и го донесе седумнаесеттиот подзаконски акт.
--	--

	Во декември 2025 година, Владата ги донесе преостанатите два подзаконски акта со кои се исполнува второто барање утврдено во Реформската агенда:
--	---

	• Ревизија на организациската класификација: https://portal.mdt.gov.mk/post-body-files/budzet-i-finansiranje-na-els-file-xfJN.xlsx • Ревизија на класификацијата на Програмата: https://portal.mdt.gov.mk/post-body-files/budzet-i-finansiranje-na-els-file-oT9F.xlsx Организациската класификација ги опфаќа буџетските корисници од второ ниво во рамките на секој примарен („матичен“) буџетски корисник. Класификацијата на програмскиот буџет е доволно развиена преку соодветна ревизија на структурата на програмскиот буџет. Врз основа на овие елементи, Комисијата смета дека содржината на подзаконските акти ги исполнува барањата од Реформската агенда. Во декември 2025 година, Северна Македонија го измени Законот за буџетите, одложувајќи го влегувањето во сила на ревидираните буџетски класификации, првично предвидено за 2026 година, до јануари 2028 година, поради доцнења во спроведувањето на Интегрираниот информациски систем за финансиско управување (ИФМИС). Врз основа на горенаведеното, Комисијата го смета овој чекор за постигнат. Сепак, корисникот треба да осигури сите неопходни предуслови да се ефективно воспоставени за целосна операционализација на ревидираните буџетски класификации и другите подзаконски акти во рамките на новоутврдената временска рамка за нивното влегување во сила, вклучително и потребната информациска инфраструктура. Комисијата внимателно ќе го следи спроведувањето на овој чекор и, доколку е потребно, може да разгледа дополнителни мерки во согласност со член 17 став (4) од Спогодбата за инструментот меѓу Европската Унија и Република Северна Македонија.
--	--

Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Во согласност со изворите на верификација, обезбедени беа следниве докази: • Список на подзаконските акти со врска со објавата. • Превод на подзаконските акти. Корисникот дополнително достави: • Извештај за обука на буџетските корисници за развој на класификацијата на програмскиот буџет. Како дел од нејзината процена, Комисијата ја разгледа целата поднесена документација.
Двојно финансирање	Утврдени беа придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор. Проектот финансиран од Европската Унија <u>„Зајакнување на функциите за буџетско планирање, извршување и внатрешна контрола“</u>
	обезбеди поддршка за изработка на акциски план за спроведување на Законот за буџетите и изготвување дел од подзаконските акти. Трезорот на Соединетите Американски Држави, исто така, пружи техничка помош за развој на ревидираните буџетски класификации, додека Светската банка и Меѓународниот монетарен фонд (ММФ) пружија експертска поддршка за специфични прашања. Врз основа на оцената на Комисијата, степенот на овие придонеси не претставува случај на двојно финансирање, бидејќи поддршката беше првенствено насочена кон овозможувачки фактори, додека корисникот ја реализираше главната цел на чекорот, односно донесување на подзаконските акти.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Целосно постигнат.

Реформа 1.1.3. Целосно спроведување на Законот за буџетите од 2022 година, вклучително и реформите во управувањето со јавни инвестиции

Чекор што се разгледува	<i>Развиено привремено ИТ-решение на соодветно ниво (засновано на Excel) кое ќе му обезбеди на Министерството за финансии база на податоци за проекти од која ќе се избираат буџетските кандидати и ќе се следи финансиското спроведување на проектите</i>
--------------------------------	---

Основна вредност	0 (2023 година) (Не постои ИТ-решение за евидентирање на предложените инфраструктурни проекти кое би послужило за воспоставување единствено портфолио на проекти.)
Краен рок на чекорот	декември 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот го смета овој чекор за постигнат.
Процена на резултатите од страна на Комисијата	Секторот за управување со јавни инвестиции (УЈИ) разви Информациски систем за управување со јавни инвестиции (ПИМИС) во Excel, кој се темели на систем развиен од Одделот за фискални прашања при Меѓународниот монетарен фонд (ОФП-ММФ). Системот првично е инсталиран во јуни 2024 година, но беа потребни неколку приспособувања и адаптации кон македонското законодавство. Секторот за УЈИ вложи значителни напори за прибирање белешки за концептот на проектите (БКП) за нови проекти и извештаи за следење на тековните проекти, со цел воспоставување база на податоци за јавните инвестиции. До крајот на 2025 година, Министерството за финансии прими 12 БКП за нови предлог-проекти и извештаи за следење од 33 тековни проекти. Вкупната финансиска вредност на проектите опфатени со базата изнесува 206.505.550.550,80 денари (3.357.813.830,09 евра). Секторот за УЈИ

ги вкрсти добиените информации со податоците од списокот на договори за заеми потпишани од Министерството за финансии и со буџетските распределби за 2026 година, со цел да ја оцени сеопфатноста на базата. Сите проекти од списокот на договори за заеми во рамките на опсегот на Уредбата за управување со јавни инвестиции се вметнати во базата.

Според извештаите на Владата, само еден нов проект во рамките на опсегот на Уредбата за УЈИ е вклучен во Буџетот за 2026 година, проект за заем насловен како: „Обнова на товарен возен парк“, и истиот е соодветно евидентиран во базата.

Реформската агенда бара воспоставување база на податоци од која ќе се избираат буџетски кандидати и ќе се следи финансиската реализација на проектите. Органите развија привремено ИТ-решение кое се темели на Excel, но системот не е лесен за користење, а внесот на податоци од страна на ресорните министерства е целосно рачен, што ја зголемува можноста за грешки. Иако ова претставува **минимално суштинско отстапување** од барањата на Реформската агенда, информациите во системот се усогласени со бараните информации според Уредбата за УЈИ и можат да ја поддржат буџетската приоритизација и следењето на проектите. Со оглед на тоа, ова минимално отстапување не ја менува природата на мерката и не влијае врз напредокот кон постигнување на реформата што ја претставува овој чекор. Врз основа на доставените информации, се смета дека базата претставува добра основа за избор на буџетски кандидати и следење на проектите. **Врз таа основа, се смета дека овој составен елемент на чекорот е постигнат.**

Врз основа на горенаведеното, Комисијата го смета чекорот за постигнат. ПИМИС е оперативен, а системот е соодветен за намената, меѓутоа базата на податоци за УЈИ треба да се дигитализира за да стане поедноставна за користење и грешките при внесување податоци да се сведат на минимум.

Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Во согласност со изворите на верификација, обезбедени беа следниве докази: • Слика од екран од почетната страница на ПИМИС. • Список на одобрени БКП и копија од БКП од ПИМИС. • Табела на договори за заем кои ги потпишал/треба да ги потпише министерот за финансии во име на Владата. • Копија од извештаи за следење на проекти од ПИМИС – основен буџет и странски заеми. • Копија од извештаи за следење на проекти од ПИМИС – акционерски друштва (АД).
	Корисникот дополнително достави: • Извештај за техничка помош – Управување со јавни инвестиции: Спроведување на ПИМИС, јули 2025 година, ОФП ММФ. • Ед мемоар – Информациски систем за управување со јавни инвестиции, декември 2024 година, ОФП ММФ. • Ед мемоар – Поддршка за развој на Информациски систем за управување со јавни инвестиции, август 2024 година, ОФП ММФ. • Ед мемоар – Управување со јавни инвестиции: Планирање деловни процеси, ноември 2023, ОФП ММФ. • Табела на проекти финансирани од основниот буџет. • Табела на проекти финансирани од странски заеми. • Буџетски распределби за 2026 година – основен буџет. • Буџетски распределби за 2026 година – странски заеми. Како дел од нејзината процена, Комисијата ја разгледа целата поднесена документација.

Двојно финансирање	Беа пријавени придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор. Системот на основни вредности беше развиен од ММФ во рамките на проект финансиран од Европската Унија, што го спроведе ММФ. Министерството за финансии го приспособи системот согласно со барањата за податоци од Уредбата за УИИ и ги преведе полињата. Понатаму, овој чекор се однесува и на пополнување на базата со податоци за спроведување на проектите, а не само на воспоставување на системот како таков. Врз основа на оцената на Комисијата, степенот на овие придонеси не претставува случај на двојно финансирање, бидејќи поддршката беше првенствено насочена кон подобрување на експертизата, додека корисникот ги реализираше главните цели на чекорот.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Целосно постигнат.

Реформа 1.2.1. Реформа за реорганизација

Чекор што се разгледува	<i>Донесување на новиот Закон за организација и работа на органите на државната управа (ЗОРОДУ).</i>
Основна вредност	0 (2024 година) (Не е донесен закон)
Краен рок на чекорот	декември 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот смета дека овој чекор не е постигнат.

Процена на резултатите од страна на Комисијата	Во 2025 година, Министерството за јавна администрација (МЈА) започна иницијатива за донесување нов Закон за организација и работа на органите на државната управа (ЗОРОДУ). На 21 август 2025 година, министерот за јавна администрација донесе одлука за формирање меѓуинституционална работна група за изработка на нацрт-закон, врз основа на претходни верзии на нацрт-законот кои беа изработени во рамки на проект финансиран од Инструментот за претпристапна помош (ИПА) во периодот 2022–2024 година. Работната група ќе се договори за начинот на организацијата, по што правните предлози соодветно би се приспособиле. Подготовките се во многу рана фаза, при што сè уште не постои работна верзија на законот. За да се постигне овој чекор, Собранието мора да го донесе новиот закон. Процесот треба да е инклузивен, навремен и да се темели на широк политички консензус. Врз оваа основа, Комисијата смета дека овој чекор не е постигнат.
Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Не се обезбедени докази во согласност со изворите на верификација, но корисникот поднел: • Одлука за формирање работна група за изработка на Нацрт-закон за организација и работа на органите на државната управа (<i>архивски бр. 12-3349/2</i>).
Двојно финансирање	Утврдени беа придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор. Во периодот од 2022 до 2024 година, еден ИПА-проект обезбеди поддршка за изработка на нацрт-законот со давање препораки и организирање обуки. Комисијата ќе оцени дали степенот на ваквите придонеси претставува случај на двојно финансирање кога чекорот ќе се пријави за целосно постигнат.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Не е постигнат. „Грејс-периодот“ трае до 31 декември 2026 година.

Реформа 1.2.2. Реформа на јавната служба

Чекор што се разгледува	<i>Донесување закони и подзаконски акти за да се зголеми мотивацијата на вработените и да се намали одливањето на вработените, да се овозможи побрз напредок во кариерата заснован на заслуги, регрутирање со оцена што одговара на квалификациите и претходното работно искуство на кандидатите, олеснување на подоцнежното унапредување, подобрување на работните услови, т. е. флексибилни работни аранжмани, промовирање на мобилност, можности за работа од далечина, итн. Ќе се објавуваат податоци за основи за отпуштање на јавни службеници за 100 % отпуштања.</i>
Основна вредност	0 (2024 година) (Не се донесени закони и подзаконски акти)
Краен рок на чекорот	декември 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот смета дека овој чекор не е постигнат.

Процена на резултатите од страна на Комисијата	Законот за административни службеници и Законот за вработените во јавниот сектор беа донесени во јули 2025 година (<i>Службен весник бр. 144/25</i>). Иако двата закона носат подобрувања во однос на организацијата на постапките за селекција, регулирањето на привремените вработувања, работните услови и собирањето податоци во областа на управување со човечките ресурси, тие ја задржуваат фрагментацијата на системот преку дозволување голем број службеници со посебен статус, за кои правилата за кадровската политика може да се разликуваат без оправдана потреба. Се задржува и арбитрарното доделување бонуси врз основа на широко дефинирани критериуми и постапки. Со тековната правна рамка продолжува неконзистентната примена на постапките за вработување и унапредување во јавниот сектор. И понатаму се во сила спротивставените одредби во секторските закони, кои дозволуваат изземање вработени од опсегот на Законот за административни службеници. Новата законска рамка повторно вовеле дел од критериумите за вработување и унапредување што се темелат на заслуги, а кои беа укинати со претходните измени вовеле нови одредби за работа од далечина. Сепак, постои загриженост во однос на опсегот, класификацијата и системот на наградување и надоместоци во рамките на Законот за административни службеници. Законите последователно се изменија (<i>Службен весник бр. 252/25</i>) со што се одложи нивната примена од 1 јануари 2026 година за на 1 јануари 2027 година, бидејќи не беа исполнети сите предуслови за нивно спроведување. Анализата на Министерството за јавна администрација утврди дека сите подготовки за спроведување на Поглавје III од Законот, кое ги дефинира условите и класификацијата на работните места, како и Поглавје XII кое ги уредува платите, додатоците и бонусите, не можат да започнат со примена во 2026 година. Само член 79, кој предвидува додатоци за ИПА, Реформската агенда и структурите на ЕУ ќе се применува од 1 февруари 2026 година. Законот за административни службеници дополнително се измени (<i>Службен весник бр. 266/25</i>) за да појасни дека додатоците на плата ќе изнесуваат од 15 % до 30 % (наместо претходно предвидените различни нивоа на проценти). Министерството за јавна администрација беше додадено кон Министерството за финансии и Министерството за
--	---

	европски прашања, како надлежни институции за предлагање политика за задржување на кадарот. Сè уште не е донесен документ за политиката за задржување на кадарот согласно со член 79. Дури и доколку се донесе, тој би се осврнал на овој чекор само делумно, бидејќи би се однесувал само на еден сегмент од државната служба. Врз оваа основа, Комисијата смета дека овој чекор не е постигнат.
Извршени проверки и користени докази при	Во согласност со изворите на верификација, обезбедени беа следниве докази:

верификацијата на чекорот и поврзаните наоди	• Закон за административни службеници („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 144 од 17 јули 2025 година). • Закон за вработените во јавниот сектор („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 144, 17 јули 2025 година). • Закон за стручно усовршување и обука на административните службеници („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 144, 17 јули 2025 година). • Закон за административни службеници („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 252, 16 декември 2025 година). • Закон за вработените во јавниот сектор („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 252, 16 декември 2025 година) и Закон за стручно усовршување и обука на административните службеници („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 252, 16 декември 2025 година). • Закон за административни службеници („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 266, 29 декември 2025 година). • Одлука за формирање работна група за изработка на подзаконски акти за Законот за административни службеници, Законот за вработените во јавниот сектор и Законот за стручно усовршување и обука на административните службеници. За да се докаже постигнувањето на чекорот, корисникот дополнително треба да достави објавени податоци за основите за престанок на работниот однос во јавната служба.
Двојно финансирање	Беа пријавени придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор. Проект финансиран од ИПА обезбеди 20 експертски работни дена за спроведување анализа на политиките за задржување кадар во одредени земји членки на ЕУ и за анализа на досега спроведените мерки за задржување на кадарот. Комисијата ќе оцени дали степенот на ваквите придонеси претставува случај на двојно финансирање кога чекорот ќе се пријави за целосно постигнат.

Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Не е постигнат. „Грејс-периодот“ трае до 31 декември 2026 година.
--	--

Реформа 1.2.2. Реформа на јавната служба

Чекор што се разгледува	<i>Најмалку 90 % од испразнетите раководни позиции (директори и секретари) годишно се пополнуваат во конкурентна и транспарентна постапка за вработување, вклучително и осигурување дека во секоја од овие постапки има најмалку 3 подобни кандидати.</i>
Основна вредност	0 (2024 година)
Краен рок на чекорот	декември 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот смета дека овој чекор не е постигнат.
Процена на резултатите од страна на Комисијата	Северна Македонија ги започна подготовките за донесување нов закон за висока раководна служба во 2025 година. Изготвен беше концепт-документ за високата раководна служба, со кој се дефинираат нејзиниот опсег, цели и модел на управување. Се формираше меѓуинституционална работна група за изготвување Нацрт-закон за високи раководители во органите на државната управа и фондовите. На 30 декември 2025 година, Нацрт-законот беше објавен за јавни консултации. Заедничката иницијатива на Европската Унија и ОЕЦД „Поддршка за подобрување на раководењето и управувањето“ (СИГМА) достави коментари во јануари 2026 година. На 17 јануари 2026 година се организираше јавна расправа со учество на сите релевантни засегнати страни, синдикати, академската заедница, граѓанските организации, донаторите и меѓународните организации. За да се постигне овој чекор, Собранието мора да го донесе новиот закон. Процесот треба да е инклузивен, навремен и да се темели на широк политички консензус. Во 2025 година немаше единствена законска рамка што би осигурила најмалку 90 % од позициите на високо раководно ниво да се пополнат преку конкурентни и транспарентни постапки, со најмалку тројца подобни кандидати во секоја постапка. Следствено, за

	извештајниот период за 2025 година не можеа да се изготват консолидирани годишни податоци со кои би се потврдило исполнувањето на квантитативната цел. Врз оваа основа, Комисијата смета дека овој чекор не е постигнат.
Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Не се обезбедени докази во согласност со изворите на верификација, но корисникот поднел: • Нацрт-закон за високи раководители во органите на државната управа и фондовите.
	• Одлука за формирање работна група за изготвување Нацрт-закон за високата раководна служба (<i>архивски бр. 12-3350/2</i>). • Одлука за утврдување индикативен список на високи раководители во органите на државната управа и фондовите.
Двојно финансирање	Беа пријавени придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор. Нацрт-законот се изготви со експертска и техничка поддршка обезбедена од Британската амбасада и Центарот за управување со промени. Комисијата ќе оцени дали степенот на ваквите придонеси претставува случај на двојно финансирање кога чекорот ќе се пријави за целосно постигнат.

Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Не е постигнат. „Грејс-периодот“ трае до 31 декември 2026 година.
--	---

Реформа 2.1.1.1. Усогласување со пакетот за интеграција на електрична енергија за да се овозможи спојување на пазарот на електрична енергија на ЕУ и Северна Македонија: воспоставување на пазарот на електрична енергија ден однапред, операционализирање на пакетот во согласност со планот за интеграција на операторите за спојување на пазарот до крајот на 2025 година.

Чекор што се разгледува	<i>Продолжување со спроведувањето на патоказот за интеграција на електрична енергија од Операторот на преносниот систем (ОПС) и номинираните оператори на пазарот на електрична енергија (НЕМО), приклучувајќи се на спојувањето на пазарот ден однапред со ЕУ, во согласност со барањата на Енергетската заедница.</i>
Основна вредност	Пазарот ден однапред функционира од 10 мај 2023 година (2023 година)
Краен рок на чекорот	декември 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот смета дека овој чекор не е постигнат.
Процена на резултатите од страна на Комисијата	Со формирањето на Работната група, Министерството за енергетика, рударство и минерални сировини го унапредува процесот на транспонирање на Пакетот за интеграција на електрична енергија и спроведувањето на другите потребни чекори за спојување на пазарот ден однапред со ЕУ. Согласно со тоа, тековните активности се насочени кон завршување на реформскиот чекор со рок до јуни 2025 година: „Целосно транспонирање на Пакетот за интеграција на електрична енергија (ПИЕЕ) и продолжување на неговото спроведување, во согласност со барањата на Енергетската заедница.“ Врз оваа основа, Комисијата смета дека овој чекор не е постигнат. За да го постигне овој чекор, Северна Македонија треба да ги преземе сите потребни активности што зависат исклучиво од неа во процесот на поврзување на пазарот ден однапред со пазарот на ЕУ.

Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Не се обезбедени докази во согласност со изворите на верификација, но корисникот поднел: • Одлука на Министерството за енергетика, рударство и минерални сировини за формирање работна група за спроведување на реформата. • Записници од состаноците на Работната група.
Двојно финансирање	Констатирани се придонеси од трети страни за поддршка на постигнувањето на овој чекор, како и на целокупниот процес на пазарно поврзување, вклучително и предусловот на чекорот за законодавно транспонирање на ПИЕЕ. Имено, поддршката финансирана преку ИПА ѝ помогна на Работната група во појаснувањето на институционалните надлежности, зајакнувањето на координацијата и обезбедувањето индикативен патоказ и временска рамка за спроведување. Министерството добива поддршка и од Германското друштво за меѓународна соработка (GIZ) за подготовка на подзаконските акти. Комисијата ќе оцени дали степенот на ваквите придонеси претставува случај на двојно финансирање кога чекорот ќе се пријави за целосно постигнат.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Не е постигнат. „Грејс-периодот“ трае до 31 декември 2026 година.

Реформа 2.1.1.2. Постепено приспособување на цената на електричната енергија на пазарно ниво придружено со мерки за справување со енергетската сиромаштија

Чекор што се разгледува	<i>Спроведување мерки насочени кон заштита на ранливите потрошувачи со воспоставена методологија за мерење на нивоата на енергетска сиромаштија.</i>
Основна вредност	0 (2024 година)
Краен рок на чекорот	декември 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот смета дека овој чекор не е постигнат.

Процена на резултатите од страна на Комисијата	Во согласност со Реформската агенда, за постигнување на овој чекор треба да се спроведат следниве активности: ▪ <i>Формирање работна група со претставници од релевантните засегнати страни кои се занимаваат со енергетска сиромаштија,</i>
	<i>вклучително и, но не ограничувајќи се на:</i> Министерство за енергетика, рударство и минерални сировини и Министерство за социјална политика, демографија и млади. ▪ <i>Работната група изготвува анализи и предлози за потребата од изменување на релевантните законски и подзаконски акти поврзани со енергетската сиромаштија и поддршка на ранливите потрошувачи на енергија, по што релевантните министерства ѝ доставуваат на Владата предлози за изменување на ова законодавство.</i> ▪ <i>Собранието ги донесува предлозите за изменување на релевантните закони врз основа на предлог на надлежните министерства.</i> <i>Спроведување мерки насочени кон заштита на ранливите потрошувачи врз основа на воспоставената методологија за мерење на нивоата на енергетска сиромаштија. Со методологијата ќе се дефинира кои се ранливи потрошувачи и кои мерки треба да се спроведат за поддршка на овие потрошувачи.</i> Министерството за енергетика, рударство и минерални сировини формираше Работна група за спроведување на оваа реформа и изготви анализа за начините на намалување на енергетската сиромаштија во Република Северна Македонија. Анализата препорачува низа незаконодавни мерки и предлага законски измени насочени кон намалување на енергетската сиромаштија. За овој чекор да се смета за постигнат, потребно е да се завршат и преостанатите потчекори. Врз оваа основа, Комисијата смета дека овој чекор не е постигнат.

Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Во согласност со изворите на верификација, обезбедени беа следниве докази: • Нацрт-методологија за мерење на нивото на енергетска сиромаштија. • Извештај за спроведувањето на Програмата за заштита на ранливите потрошувачи (2025 година). Корисникот дополнително достави: • Програма за заштита на ранливите потрошувачи (2025 година). • Програма за заштита на ранливите потрошувачи (2026 година). • Анализа за намалување на енергетската сиромаштија во Република Северна Македонија. • Одлука за формирање работна група за изготвување методологија за мерење на нивото на енергетска сиромаштија.
	• Записници од состаноците на работната група и кореспонденција со други национални институции.
Двојно финансирање	Не беа утврдени ниту пријавени придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Не е постигнат. „Грејс-периодот“ трае до 31 декември 2026 година.

Реформа 2.1.2.1. Спроведување на климатските и енергетските политики и мерки предвидени во Националниот енергетски и климатски план (НЕКП)

Чекор што се разгледува	<i>Структурите на управување предвидени во Патоказот за праведна транзиција се оперативни и го одобрија годишниот план за спроведување за 2025 година.</i>
Основна вредност	Тековна структура на управување врз основа на Патоказот за праведна транзиција (2024 година).
Краен рок на чекорот	декември 2024 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна	Корисникот го смета овој чекор за постигнат.

на корисникот	
Процена на резултатите од страна на Комисијата	Во согласност со Реформската агенда, овој чекор ги предвидува следниве активности: <i>I. Структурата на управување е целосно оперативна со дефинираните улоги, одговорности и процеси на донесување одлуки. Координација, состаноци и одобренија што треба да се добијат од Советот за праведна транзиција.</i> Северна Македонија воспостави структури за управување во согласност со Патоказот за праведна транзиција. Тие се состојат од Совет за праведна транзиција (СПТ), Единица за техничка поддршка (ЕТП), три работни групи и Регионален форум. СПТ претставува највисоко тело за донесување одлуки, одговорно за одобрување на годишните планови за спроведување, приоритетите за финансирање и клучните стратегиски документи, како и за разгледување на извештаите за напредок поднесени од ЕТП и работните групи. ЕТП функционира како оперативно и координативно тело, обезбедувајќи административна и техничка поддршка, консолидирање на придонесите од работните групи и навремено известување и спроведување на активностите. Работните групи се одговорни за изготвување предлог-проекти, спроведување активности и обезбедување технички придонес врз основа на секторски анализи. Регионалниот форум, кој ги опфаќа подрачјата погодени од јагленската транзиција (особено Битола и Кичево), осигурува локално учество,

	ги утврдува регионалните потреби и дава придонес во националниот процес. Протоколот на информации меѓу сите тела го координира ЕТП, со што се осигурува усогласеност и доследност. Од септември 2025 година, СПТ и работните групи редовно одржуваат состаноци за оценување на напредокот во спроведувањето на Патоказот за праведна транзиција и за изготвување на Годишниот план за спроведување на праведната транзиција (ГПСПТ) за 2026 година. <i>II. Воспоставување систем за следење и известување за следење на напредокот во однос на пресвртниците на работниот план.</i> Воспоставениот систем за следење и известување за напредокот на активностите опфаќа месечни извештаи за напредокот и квартални извештаи, со детална анализа на резултатите во однос на клучните показатели за успешноста (КПУ) и финансиски прегледи. Извештаите за следење за октомври и ноември 2025 година ја прикажуваат тековната состојба на спроведувањето на мерките од Патоказот за праведна транзиција. Дополнително, табелата за следење на ГПСПТ за 2026 година содржи месечен распоред на активностите, што ќе овозможи следење на напредокот во однос на поставените цели. Во споредба со почетокот на 2025 година, воспоставениот систем за следење покажува значителен напредок во надзорот над спроведувањето на активностите од Годишниот план. <i>III. Формулирање годишен план за спроведување, вклучително и детални акциски ставки, временски рокови и распределба на ресурси и список на проекти со придонес од сите релевантни засегнати страни.</i> Владата го одобри ГПСПТ за 2026 година на 30 декември 2025 година. Планот е насочен кон активностите предвидени во Патоказот за праведна транзиција и содржи детални активности со конкретни рокови, распределба на ресурси и определени одговорни институции за целниот период (2026 година). ГПСПТ за 2026 година претставува значително пооперативен документ во споредба со претходниот план за 2025 година и се смета за доволен за исполнување на барањата од Реформската агенда. Во контекст на реформските чекори предвидени за декември 2026 и декември 2027 година и со цел осигурување севкупна усогласеност, Министерството би можело да разгледа можност за
--	---

	вклучување дополнителни детали за активностите што ја поддржуваат преквалификацијата и повторното вработување на работниците кои моментално се вработени во електраните во Битола и Кичево. Врз основа на горенаведеното, Комисијата го смета овој чекор за постигнат.
Извршени проверки и користени докази при верификација	Во согласност со изворите на верификација, обезбедени беа следниве докази: • Годишен план за спроведување на праведната

на	транзиција за 2026 година. Годишен план за спроведување на праведната транзиција за 2025 година.
чекорот и поврзаните наоди	- Извештај за следење на Патоказот за праведна транзиција (октомври и ноември 2025 година). Корисникот дополнително достави: - Нацрт-записник од седницата на Владата од 30 декември 2025 година за одобрување на ГПСПТ 2026. - Записници од состаноците на работните групи за праведна транзиција (септември, октомври, ноември и декември 2025 година). - Записници од состаноците на Советот за праведна транзиција (септември и декември 2025 година). Како дел од нејзината процена, Комисијата ја разгледа целата поднесена документација.
Двојно финансирање	Не беа утврдени ниту пријавени придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Целосно постигнат.

Реформа 2.1.4.1 Работење на цените на јаглеродот со цел воспоставување ЕТС до 2030 година: развој, донесување и целосно спроведување на пакетот за следење, известување, верификација и акредитација (СИВА)

Чекор што се разгледува	<i>Целосно спроведување на пакетот за следење, известување, верификација и акредитација (СИВА)</i>
Основна вредност	0 (2024 година)
Краен рок на чекорот	декември 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот смета дека овој чекор не е постигнат.

Процена на резултатите од страна на Комисијата	Во согласност со Реформската агенда, за постигнување на овој чекор треба да се спроведат следниве активности: <i>I. Донесување Закон за климатска акција</i> Нацрт-законот во моментот е во владина анализа и постапка за одобрување, по добиените забелешки од различни владини тела. Законот претставува правна рамка која ќе овозможи спроведување на понатамошните неопходни чекори. <i>II. Преструктурирање на организациската структура на МЖСПП и активности за зајакнување на капацитетите за постигнување на обврските за спроведување</i>
	Институционалната структура сè уште не е воспоставена во Министерството за животна средина и просторно планирање (МЖСПП), и покрај препораките од повеќе ИПА-проекти за формирање единица за климатски промени и единица за следење, известување и верификација (СИВ) во рамките на МЖСПП. Оваа нова структура би се насочила кон следење, известување и верификација, додека акредитацијата нема да се опфати. Сè уште не е донесена одлука која институција ќе делува како национално тело за акредитација. Северна Македонија треба да назначи надлежен орган за издавање дозволи за емисии на стакленички гасови, како и национално тело за акредитација. По воспоставувањето на институционалната и административната структура, МЖСПП треба да спроведе активности за градење капацитети за релевантниот кадар, операторите, приватниот сектор и другите засегнати страни во рамките на годишниот циклус СИВА. <i>III Донесување подзаконски акти за целосно спроведување на следењето и известувањето за стакленички гасови</i> По донесувањето на Законот за климатска акција, МЖСПП треба да ги изработи и донесе релевантните подзаконски акти, како што е предвидено во Реформската агенда, со цел усогласување со правото на ЕУ. Понатаму, за целосно спроведување на СИВА, операторите ќе треба да поднесат барање за дозвола за стакленички гасови и да му достават нацрт-план за следење на назначениот надлежен орган во Северна Македонија. Надлежниот орган треба да изврши

	проверки, да ги одобри плановите за следење и, врз основа на тоа, да ги издаде дозволите. Врз основа на горенаведеното, Комисијата смета дека овој чекор не е постигнат.
Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Не се обезбедени докази во согласност со изворите на верификација, но корисникот поднел: Мислење на Комисијата за економски систем и тековна економска политика на Владата на Република Северна Македонија од 12 јануари 2026 година.
Двојно финансирање	Утврдени беа придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор. Еден тековен ИПА-проект обезбедува поддршка за изготвување на Законот за климатска акција и подзаконските акти. Комисијата ќе оцени дали степенот на ваквите придонеси претставува случај на двојно финансирање кога чекорот ќе се пријави за целосно постигнат.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Не е постигнат. „Грејс-периодот“ трае до 31 декември 2026 година.

Реформа 2.1.5.1. Спроведување на енергетските карактеристики на зградите и директивите за енергетска ефикасност

Чекор што се разгледува	<i>Донесување тригодишен План за реновирање на зградите на централната власт усогласен со годишната цел за реновирање од 3 %.</i>
Основна вредност	0 (2023 година) (Нема воспоставен план, ниту реновирани јавни згради под централната власт во 2023 година)
Краен рок на чекорот	јуни 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот го смета овој чекор за постигнат.

Процена на резултатите од страна на Комисијата	Владата го донесе Планот за реновирање згради на централната власт за периодот 2025–2028 година, со годишна цел за реновирање од 3 %, на 119. седница што се одржа на 14 октомври 2025 година. Планот опфаќа 14 згради на централната власт со вкупна површина од 102.992 m². Според Планот, вкупната површина на зградите што ги користат субјектите од јавниот сектор изнесува 885.321 m². Реновирањето на 102.992 m² во период од три години одговара на стапка на реновирање од нешто над 3 % годишно од вкупниот фонд јавни згради. Зградите што се опфатени со Планот се класифицирани во три категории: <i>лоша, добра и одлична</i> состојба. Во зависност од состојбата на секоја зграда, Планот предвидува збир мерки за енергетска ефикасност. Овие мерки се очекува да обезбедат кумулативни заштеди на енергија од 32,8 %, со повисоки заштеди кај зградите во лоша состојба. Планот исто така содржи индикативна процена на трошоците за реновирање, со просечен период на поврат на инвестицијата од 16 години, при што зградите во лоша состојба имаат подолги периоди на поврат. Реформската агенда предвидува воспоставување посебна Единица за спроведување проекти (ЕСП) за администрирање и координација на спроведувањето на реформата, со цел да се осигури оперативен капацитет, јасна одговорност и ефективен надзор над планираните активности. Органите ги започнаа институционалните аранжмани предвидени во Реформската агенда: на 137. седница од 16 декември 2025 година, Владата побара од релевантните институции да номинираат одговорни лица и да воспостават Надзорен одбор што ќе го следи спроведувањето на Планот. Сепак, ЕСП сè уште не е формално воспоставена, а нема потврда дека Надзорниот одбор станал оперативен.
--	---

	Иако ова претставува минимално суштинско отстапување од барањата на Реформската агенда, реформската цел за осигурување институционална одговорност и надзор сепак се следи преку номинирање одговорни лица во релевантните институции и планираното воспоставување Надзорен одбор за координација и следење на спроведувањето. Доцнењето се чини е од организациска и процедурална природа, поврзана со внатрешно назначување кадар и формализација на новите структури, наместо промена на политичката насока или опсегот на реформата. Со оглед на тоа, ова минимално отстапување не ја менува природата на мерката и не влијае врз напредокот кон постигнување на реформата што ја претставува овој чекор. Врз таа основа, се смета дека овој составен елемент на чекорот е постигнат. Во однос на финансирањето, доставените докази укажуваат дека е поднесено и потврдено барање за грант-финансирање според Програмата за Партнерството за енергетска ефикасност на зградите (РЕЕВ) Cool – прозорец за техничка помош, управувана од Француската агенција за развој (АФД), која ќе обезбеди поддршка за изготвување и оценување на проектот, ќе предложи план за финансирање на проектот и ќе ја дефинира организацијата за управување со проектот и стратегијата за јавни набавки. Како заклучок, Планот за реновирање згради на централната власт 2025–2028 година е донесен и ја исполнува бараната годишна цел за реновирање од 3 %, со јасно дефинирани згради, мерки и очекувани заштеди на енергија. Иако Единицата за спроведување на проектот (ЕСП) и Надзорниот одбор сè уште не се формално воспоставени, органите започнале со неопходните институционални аранжмани, а отстапувањето е од организациска природа и не влијае врз целите на реформата. Врз оваа основа, Комисијата смета дека овој чекор е постигнат.
--	--

Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Во согласност со изворите на верификација, обезбедени беа следниве докази: • Тригодишен план за реновирање одобрен од Владата. Корисникот дополнително достави: • Записник од 119. седница на Владата за одобрување на планот. Како дел од нејзината процена, Комисијата ја разгледа целата поднесена документација.
Двојно финансирање	Утврдени беа придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор. Развојот на тригодишниот План за реновирање згради на централната власт го поддржа проектот финансиран од ЕУ „Поддршка на енергетските реформи“. Имено, тој беше дел од собирањето податоци за јавните згради, координацијата на јавните засегнати страни во процесот на собирање податоци, како и во анализата, изборот и приоритизацијата на јавните згради што ќе бидат дел од првиот тригодишен план за реновирање. Проектот обезбеди првичен нацрт на планот, што потоа значително беше ревидиран од Министерството за енергетика, кое го предводеше процесот на изготвување. Надлежните институции го разгледаа и одобрија конечниот документ. Врз основа на оцената на Комисијата, степенот на овие придонеси не претставува случај на двојно финансирање, бидејќи поддршката беше првенствено насочена кон подобрување на експертизата, додека корисникот ги реализираше главните цели на чекорот.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Целосно постигнат.

Реформа 2.1.5.1. Спроведување на енергетските карактеристики на зградите и директивите за енергетска ефикасност

Чекор што се разгледува	<i>За мерење и наплата врз основа на потрошувачка на поединечно ниво, поединечни броила се инсталираат онаму каде што е технички изводливо и исплатливо во смисла да се пропорционални во однос на заштедата на енергија во согласност со Директивата 2023/955 - за сите новоизградени згради.</i>
--------------------------------	---

Основна вредност	0 (2018 година)
Краен рок на чекорот	декември 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот смета дека овој чекор не е постигнат.
Процена на резултатите од страна на Комисијата	Министерството за енергетика, рударство и минерални сировини достави барање за номинација на членови на работната група за оваа фаза, како и барање за извештај за верификација до „ЕСМ Дистрибуција на топлинска енергија ДООЕЛ Скопје“. По барање на Министерството за енергетика, проектот финансиран од ЕУ со наслов „Поддршка на енергетските реформи“ изготви техничко-економска анализа на мерење и наплата врз основа на потрошувачка на поединечно ниво за системот за централно греење во Скопје. Техничко-економската анализа покажува дека, иако изградбата на внатрешни станбени мрежи може да е технички
	изводлива, таа не е економски оправдана. Студијата потврдува дека селективниот пристап на одлучување, за секој случај посебно – наместо задолжителна еднообразна примена – претставува соодветен и усогласен пристап за поединечно мерење во постојните згради што се поврзани на систем за централно греење. Не постојат докази дека во сите новоизградени згради до декември 2025 година се инсталирани поединечни мерачи, таму каде што тоа е технички изводливо и економски исплатливо. Врз оваа основа, Комисијата смета дека овој чекор не е постигнат.
Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Не се обезбедени докази во согласност со изворите на верификација, но корисникот поднел: • Барање за номинација на членови на работната група за овој чекор. • Барање за извештај за верификација до „ЕСМ Дистрибуција на топлинска енергија ДООЕЛ Скопје“.

Двојно финансирање	Утврдени беа придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор. Проектот финансиран од ЕУ „Поддршка на енергетските реформи“ му пружи помош на Министерството за енергетика во подготвителните активности. Комисијата ќе оцени дали степенот на ваквите придонеси претставува случај на двојно финансирање кога чекорот ќе се пријави за целосно постигнат.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Не е постигнат. „Грејс-периодот“ трае до 31 декември 2026 година.

Реформа 2.2.2.1. Воведување безбедни дигитални инфраструктури

Чекор што се разгледува	<i>Донесување на новиот Закон за електронските комуникации, усогласување на националното законодавство за да се усогласи со правото на ЕУ и Законот за гигабит инфраструктура, по неговото влегување во сила во ЕУ.</i>
Основна вредност	0 (2024 година) (Не е донесен закон)
Краен рок на чекорот	јуни 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот го смета овој чекор за постигнат.
Процена на резултатите од страна на Комисијата	По првичниот преглед на законодавството од страна на Европската комисија, при што беа констатирани значителни празнини во усогласеноста, државните органи изготвија нови измени на Законот за електронски

	комуникации, кои беа донесени на <u>29 декември 2025 година</u> (<i>Службен весник бр. 269</i>). Соодветни измени беа донесени и на Законот за градење за да се осигури усогласување со одредени одредби од Законот за гигабит инфраструктура на ЕУ (ЗГИ). Во согласност со Реформската агенда, измените на Законот за електронски комуникации имаат за цел усогласување на националното законодавство со релевантното право на ЕУ, односно со два клучни правни акта на ЕУ: Директивата (ЕУ) 2018/1972 за воспоставување на Европскиот законик за електронски комуникации (ЕЕЦЦ) и Регулативата (ЕУ) 2024/1309 за воспоставување на Законот за гигабит инфраструктура (ЗГИ). За потребите на овој чекор, усогласеноста на ниво на примарно законодавство се смета за доволна. Законот предвидува рок од 15 месеци за донесување подзаконски акти за спроведување, што ја одразува техничката сложеност на неговото спроведување. Следствено, донесувањето подзаконски акти, воспоставувањето институционални капацитети и сите дополнителни барања за спроведување не се предвидени во рамките на тековниот чекор, кој исклучиво се осврнува на усогласување на примарното законодавство. Усогласеноста со секундарното законодавство ќе се проценува во рамките на обусловеноста на наредните чекори од реформската област. Пред донесување на законот, државните органи ги доставија нацрт-измените што се осврнуваат на забелешките на Комисијата за дополнителна проценка во ноември 2025 година. Прегледот на законодавството од страна на Комисијата се однесуваше и на нацрт-измените и на конечниот донесен текст на законите, при што се констатираше дека усогласеноста е делумно постигната. Во однос на Регулативата ЗГИ и Законот за градење што беа донесени во декември 2025 година, Комисијата оцени дека сè уште не е постигната целосна усогласеност со ЗГИ бидејќи остануваат одредени празнини во усогласувањето со клучните одредби од ЗГИ. Законот за градење покажува јасна намера за усогласување со членовите 7, 8 и 9 од Регулативата ЗГИ. Дополнително, Законот за електронски комуникации и понатаму содржи одредби за финансирање на
--	---

	Оперативно-техничката агенција (ОТА), и покрај тоа што Европската комисија изрази загриженост во врска со ова прашање. Северна Македонија смета дека одредбите за финансирање, како што се утврдени во Законот, не се во спротивност со член 16 од ЕЕЦЦ, со тоа што дополнително се нагласуваат нејзините регулаторни и надзорни функции како „друг надлежен орган“, на кој исклучиво му се наменети средствата. Начелно, Комисијата прифаќа дека одредени активности на ОТА може да се финансираат преку административни давачки наметнати врз поединечни оператори, под услов тие да се објективни, транспарентни и сразмерни. Ова ги опфаќа активностите насочени кон: - <i>воспоставување и спроведување регулаторни обврски за операторите во однос на интерфејси за законско прислушување и системи за медијација;</i> - <i>вршење професионален надзор</i> <i>врз телекомуникациските оператори за усогласеност со законските барања за законско прислушување и заштита на податоци;</i> - <i>управување и одржување инфраструктура за медијација која претходно била под директна одговорност на операторите, со што се осигурува безбедно и стандардизирано спроведување на обврските за прислушување; и</i> - <i>соработка со државниот регулаторен орган (ДРО/АЕК) во однос на усогласување и известување.</i> Сепак, транспарентноста мора да се осигури преку годишно известување, а секое отстапување помеѓу наплатените давачки и реалните административни трошоци мора да се коригира преку соодветни приспособувања, како што е утврдено во член 16 од ЕЕЦЦ. Доколку ОТА врши и други активности кои не се опфатени со режимот на овластување според ЕЕЦЦ, тие треба да се финансираат од алтернативни извори. Врз оваа основа, Комисијата смета дека овој чекор не е постигнат. Законот за електронски комуникации и Законот за градење треба дополнително да се изменат со цел понатамошно усогласување со релевантното право на ЕУ и горенаведените препораки.
--	--

Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Во согласност со изворите на верификација, обезбедени беа следниве докази: • Донесениот Закон за електронски комуникации („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 269, 31 декември 2025), придружен со табели на усогласеност. • Процена на регулаторно влијание (ПРВ). Корисникот дополнително достави: • Правно мислење од Секретаријатот за законодавство. • Изјави за усогласеност. • Анализа на националната правна рамка и анализа на празнини што го поддржале процесот на изработка.
	Како дел од нејзината проценка, Комисијата ја разгледа целата поднесена документација.
Двојно финансирање	Утврдени беа придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор. Министерството за дигитална трансформација доби поддршка од Германското друштво за меѓународна соработка (GIZ) за изготвување на следниве технички документи: (1) анализа на правната рамка за електронски комуникации во контекст на новите правни акти на ЕУ; (2) анализа на празнини во усогласеноста со ЕЕЦЦ; и (3) анализа на празнини во усогласеноста со ЗГИ. Врз основа на процената на Комисијата, степенот на овие придонеси не претставува случај на двојно финансирање, бидејќи поддршката беше првенствено насочена кон подготвителната работа за изработка на новиот закон и подобрување на експертизата, додека корисникот ги реализираше главните цели на чекорот.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Не е постигнат. „Грејс-периодот“ трае до 30 јуни 2026 година.

Реформа 2.2.2.2. Дигитализација на јавните услуги

Чекор што се разгледува	<i>Приклучување кон списокот на доверливи трети земји на ЕУ за валидацијата на електронски потписи како напредна електроника во ЕУ како прв чекор кон следење меѓусебно признавање на квалификувани доверливи услуги; Достапни доверливи услуги и отпочнување издавање квалификувани сертификати; Осигурување на спроведувањето услуги за е-идентитет и е-потпис за граѓаните и деловните субјекти.</i>
Основна вредност	0 (2024 година)
Краен рок на чекорот	декември 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот го смета овој чекор за постигнат.
Процена на резултатите од страна на Комисијата	Чекорот опфаќа два последователни подуслови: <i>I. Достапни доверливи услуги и отпочнување издавање квалификувани сертификати; Осигурување на спроведувањето услуги за е-идентитет и е-потпис за граѓаните и деловните субјекти.</i> Правната рамка за eIDAS 1 првично беше воведена во 2019 година (<i>Службен весник бр. 101/19</i>), а во јуни 2025 година дополнително се измени (<i>Службен весник бр. 135/25</i>) со одредби од eIDAS 2, во согласност со Регулативата (ЕУ) бр. 910/2014 (eIDAS 1) и ревидираната рамка на ЕУ за дигитален идентитет. Правната рамка за електронски

	потписи беше понатаму дополнета со релевантните подзаконски акти кои беа донесени во 2020 година: Правилник за утврдување на стандардите за електронски потписи и електронски печати, како и Методологијата за акредитација на тела за оцена на сообразност, врз основа на Директивата eIDAS 1. Врз основа на правната рамка од 2019 година (рамка eIDAS 1), два даватели на доверливи услуги се акредитираа во 2021 година: „Телеком“ и „KIBS“, со акредитации од две земји членки на ЕУ: Словенија и Република Чешка, соодветно. Во моментот, во Регистарот на даватели на доверливи услуги се запишани два даватели кои обезбедуваат напредни и квалификувани услуги за електронски потпис, кои се сертифицирани и ревидирани од тела за оцена на сообразност акредитирани во ЕУ. Постапката за регистрација на третиот давател на доверливи услуги е во тек. <i>II. Пристапување кон Списокот на доверливи трети земји на ЕУ за валидација на електронски потписи.</i> Списокот на доверливи трети земји на ЕУ за валидација на електронски потписи е достапен на: https://eidas.ec.europa.eu/efda/trust-services/browse/tc-tlsb. Северна Македонија известува дека ги има завршено сите подготвителни активности за да стане дел од Списокот на доверливи субјекти, вклучително и оцената на два национални даватели на доверливи услуги за електронски потписи. Министерството за дигитална трансформација ги разгледа сертификатите со кои се потврдува дека националните даватели – KIBS и Македонски телеком – се усогласени со правните, техничките и безбедносните барања на ЕУ за квалификувани доверливи услуги. Исто така, се разгледаа одлуките за нивна регистрација како даватели на квалификувани доверливи услуги и се применија списоците за проверка што се користат при оценување на издавањето квалификувани сертификати за електронски потпис. Дополнително, Министерството спроведе надзорни инспекции кај двата даватели на доверливи услуги. Затоа, на 30 октомври 2025 година, корисникот поднесе официјално барање за вклучување на Република Северна Македонија во Списокот на доверливи трети земји на
--	--

	ЕУ. Воспоставени се првични контакти поврзани со прелиминарната процена, но процесот сè уште не е завршен. За постигнување на овој чекор, Северна Македонија ќе треба да ја заврши самопроцената со користење на стандардизираниот список за проверка на Европската комисија, да го објави националниот список на доверливи субјекти во бараниот технички формат со потребните проширувања пропишани од ЕУ, и да ѝ ги достави на Комисијата бараните информации (имено, потпишана верзија на националниот список на доверливи субјекти и сертификат за потпишување). Потоа, Комисијата ќе направи преглед на оваа процена и ќе предложи затворање на празнините што може да се утврдат. Откако ќе се затворат празнините, Северна Македонија може да се додаде на списокот. Врз оваа основа, Комисијата смета дека овој чекор не е постигнат.
--	--

Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Во согласност со изворите на верификација, обезбедени беа следниве докази: • Регистар на шеми за електронска идентификација и доверливи услуги, што го води Министерството за дигитална трансформација (https://trusteid.mdt.gov.mk/). • Информација од седницата на Владата со Извештај за верификација на регистрираните даватели на доверливи услуги и издавачи на шеми за електронска идентификација во Регистарот на даватели на доверливи услуги и шеми за електронска идентификација. • Информација од седницата на Владата со Извештај за регистрираните квалификувани доверливи услуги во Регистарот на шеми за електронска идентификација и доверливи услуги. Корисникот дополнително достави: • Официјално писмо доставено до Европската комисија со изразување на намерата на Република Северна Македонија за пристапување кон Списокот на доверливи трети земји на ЕУ (https://trusteid.mdt.gov.mk/). • Потврда за усогласеност на квалификуваниот давател на доверливи услуги „Клиринг хаус КИБС АД Скопје (KIBS)“, со која се докажува усогласеност со важечките правни, технички и безбедносни барања за обезбедување квалификувани доверливи услуги (електронски потписи, електронски печати и временски жигови), издадена од тела за оцена на сообразност акредитирани во ЕУ. • Потврда за усогласеност на квалификуваниот давател на доверливи услуги „Македонски телеком АД Скопје“, со која се докажува усогласеност со важечките правни, технички и безбедносни барања за обезбедување квалификувани доверливи услуги (електронски потписи, електронски печати и временски жигови), издадена од тела за оцена на сообразност акредитирани во ЕУ. • Одлука за запишување давател на квалификувани доверливи услуги во Регистарот на доверливи услуги и шеми за електронска идентификација за „Македонски телеком АД Скопје“. • Одлука за запишување давател на квалификувани доверливи услуги во Регистарот на
---	---

	доверливи услуги и шеми за електронска идентификација за „Клиринг хаус КИБС АД Скопје (KIBS)“.
--	--

	• Контролен список за оцена на квалификувани доверливи услуги за издавање квалификувани сертификати за електронски потписи, во врска со издавањето квалификувани сертификати за квалификувани електронски потписи. • Записници од извршен надзор врз давателот на доверливи услуги КИБС. • Записници од извршен надзор врз давателот на доверливи услуги „Македонски телеком“. • Овластување за спроведување надзор над давателите на квалификувани доверливи услуги. • Правилник за утврдување на стандардите што треба да ги содржат квалификуваните сертификати за електронски потпис и електронски печат, исполнувањето на техничките стандарди, начинот на генерирање квалификувани електронски потписи или квалификувани електронски печати, стандардите што треба да ги содржат сертификатите за валидација на квалификуван електронски потпис или квалификуван електронски печат, како и стандардите што треба да ги исполнува квалификуваната доверлива услуга за чување квалификувани електронски потписи или квалификувани електронски печати. • Методологија за акредитација на тела за оцена на сообразност и лаборатории за тестирање на средствата. • Закон за електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 101/19, 275/19, 3/25 и 135/25). • Закон за електронско управување и електронски услуги („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 98/19, 244/19 и 3/25). • Закон за централен регистар на население („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 98/19, 275/19 и 3/25). Како дел од нејзината процена, Комисијата ја разгледа целата поднесена документација.
Двојно финансирање	Не беа утврдени ниту пријавени придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор.

Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Не е постигнат. „Грејс-периодот“ трае до 31 декември 2026 година.
--	--

Реформа 3.1.3. Подобрување и обезбедување квалитет на средното и високото образование

Чекор што се разгледува	<i>Спроведување нова методологија за финансирање во средното образование и СОО применета при изготвувањето на националниот буџет за 2027 година</i>
Основна вредност	0 (2024 година)
Краен рок на чекорот	декември 2026 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот го смета овој чекор за постигнат.

Процена на резултатите од страна на Комисијата	Владата ја донесе новата уредба за Методологијата за утврдување на критериумите за распределба на блок-дотацијата за средно образование за општините и Градот Скопје на 29 јули 2025 година (Службен весник бр. 159), со што се воспостави правната основа за нова формула за финансирање на средното образование и стручното образование и обука (СОО). Процесот на изработка беше придружен од два технички документа: (i) Препораки за приспособување на предложената формула за финансирање на средното образование и (ii) Анализа за финансирање на средното образование со фокус на стручното средно образование и воведување финансирање врз основа на резултати. Двата документа беа развиени со поддршка од Хелветас, а донесената уредба ги одразува нивните наоди и препораки. Новата формула за финансирање содржи основна, варијабилна, корективна и развојна компонента, приспособени на фактори како што се број на ученици, тип училиште, специфични потреби (на пр., специјално образование и јазична настава) и училишни резултати. Целта е да се подобри распределбата на ресурсите, осигурувајќи правична, транспарентна и ефикасна распределба на средствата кон општините, согласно со следниве начела: • Финансирање врз основа на трошоци, при што средствата се пресметуваат по ученик, со нагласок на реалните трошоци за образование. • Малите општини и ранливите групи, вклучително и децата со попреченост, имаат приоритет со цел намалување на образовните нееднаквости и унапредување на еднаквоста. • Стимулации врз основа на резултати, при што училиштата добиваат дополнително финансирање врз основа на мерливи подобрувања. • Транспарентност во финансирањето, бидејќи формулата јасно ја утврдува распределбата на средствата. • Поголема автономија на општините и училиштата во управувањето со буџетите, овозможувајќи локално приспособени одлуки и поддршка на фискална децентрализација. • Секторска диференцијација, при што
--	--

	финансирањето варира по стручни сектори со цел да се земат предвид специфичните трошоци на специјализираното
--	--

	образование, особено во стручното образование и обука (СОО) и дуалното образование. Во согласност со целта на овој чекор и за да се покаже применливоста на формулата, средствата се обезбедуваат од државниот буџет. Соодветно на тоа, Законот за буџетот за 2026 година и Законот за извршување на буџетот, кои беа донесени на 10 декември 2025 година (Службен весник бр. 253), ја потврдуваат распределбата на 6.988.350.000,00 денари (113,4 милиони евра) за блок-дотации за средно образование. Оваа распределба е во голема мера усогласена со почетните финансиски проекции од 7.009.356.799,00 денари што ги препорача работната група. Исто така, распределбите по општини се во голема мера усогласени со првичните проекции, што укажува на прецизна распределба која се темели на податоци. Писмо од Министерството за образование и наука до општините од 23 декември 2025 година, во кое се соопштува одлуката и се даваат јасни насоки за распределба на средствата. Понатаму, спроведувањето на формулата за финансирање ќе се поддржи преку новиот Информациски систем за управување со образованието (ЕМИС, познат и како ЕУСАРУ), кој е унапреден со посебен модул за распределба на финансии за основното и средното образование по општини. Системот овозможува структурирано собирање податоци од училиштата, автоматизирана пресметка на компонентите на формулата, пронаоѓање празнини во податоците и извоз на табели за распределба по општини и училишта, со што се обезбедуваат потребните информации за идна примена на формулата и распределба на средствата во идните буџетски циклуси. Првата година на спроведување ќе служи како пробен период, при што се очекуваат приспособувања на распределбите во наредните години врз основа на повратни информации и податоци за резултатите. Европската комисија го смета овој флексибилен пристап за позитивен елемент кој овозможува континуирано подобрување и усовршување на формулата. Понатаму, во периодот од ноември 2025 до јануари 2026 година, општините беа обучени за ефикасно користење на системот, со цел точно известување и управување со распределбите. За оваа цел, беа обезбедени и насоки за користење на алатката.
--	---

	Врз основа на горенаведеното, Комисијата го смета овој чекор за постигнат. Според Реформската агенда, овој чекор беше предвиден да се спроведе до декември 2026 година, во однос на „националниот буџет за 2027 година“. Корисникот извести за претходно постигнување на чекорот во барањето за исплата на средства што беше поднесено на 15 јануари 2026 година. Во овој контекст, се очекува новата методологија за финансирање соодветно да се примени во државниот буџет за 2027 година. Се очекува корисникот да извести за континуирано постигнување на чекорот во барањето за исплата што ќе се
--	--

	поднесе до 15 јануари 2027 година, со што ќе се покаже неповратноста на реформата. Комисијата ќе го следи спроведувањето на овој чекор по донесувањето на државниот буџет за 2027 година и, доколку е потребно, може да разгледа дополнителни мерки во согласност со член 17 став (4) од Спогодбата за инструментот помеѓу Европската Унија и Република Северна Македонија.
Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Во согласност со изворите на верификација, обезбедени беа следниве докази: • Уредба за Методологијата за утврдување на критериумите за распределба на блок-дотацијата за средно образование на општините и Градот Скопје (<i>Службен весник бр. 159 од 4 август 2025 година</i>). • Закон за Буџетот за 2026 година и Закон за извршување на Буџетот (<i>Службен весник бр. 253 од 17 декември 2025 година</i>). Корисникот дополнително достави: • Симулации за распределба на блок-дотациите по општини, изготвени од Швајцарската агенција за развој и соработка (Хелветас). • Писмо од Министерството за образование и наука до општините и Градот Скопје за распределбата на дотациите од државниот буџет. • Писмо од Министерството за образование и наука до Министерството за финансии за распределба на дотациите по општини од државниот буџет. • Агенда за обука на вработените во општините, одржана на 27–28 јануари 2026 година. • Слика од екран од модулот на системот ЕМИС што овозможува прибирање податоци по училиште и по општина. Како дел од оваа проценка, Комисијата ја разгледа горенаведената документација. Дополнително, за потемелна проценка, Комисијата оствари консултации и со Светската банка, Хелветас и УНИЦЕФ за да ја надополни нејзината проценка со дополнителни информации.

Двојно финансирање	Беа пријавени придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор. Светската банка, Хелветас и УНИЦЕФ го поддржаа постигнувањето на овој чекор со давање техничка помош и јакнење на капацитетите на работната група за изработка на новата методологија за формулата за финансирање на средното образование, како и со изготвување проекции и симулации за распределба на средствата по општини. Буџетските средства наменети за општините се обезбедуваат исклучиво од државниот буџет. Упатствата за користење на алатката ги изготви Хелветас. Врз основа на процената на Комисијата, степенот на ваквите придонеси
	не претставува случај на двојно финансирање бидејќи поддршката беше првенствено насочена кон обезбедување експертиза и техничка поддршка, додека корисникот ги реализираше главните цели на чекорот, вклучително и распределба на буџетот.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Целосно постигнат.

Реформа 3.1.5. Зголемување на ефикасноста преку рационализација на мрежата на основни училишта и воспоставување „паметни“ основни училишта со ИТ-алатки и интернет-инфраструктура, како и осигурување нивна оперативност („Паметни“ како во интегрирањето на дигиталните технологии во наставата и управувањето со училиштата, вклучително и комуникација со семејствата, интерактивно учење на далечина)

Чекор што се разгледува	<i>Спроведување нова методологија за финансирање во основното образование применета при изготвувањето на националниот буџет за 2026 година.</i>
Основна вредност	0 (2024 година)
Краен рок на чекорот	декември 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот го смета овој чекор за постигнат.

Процена на резултатите од страна на Комисијата	Владата ја донесе новата Уредба за методологијата за утврдување на критериумите за распределба на блок-дотацијата за основно образование по општини за 2026 година на 29 јули 2025 година (Службен весник бр. 159), со што се воспостави правната основа за новата формула за финансирање на основното образование. При изработката на уредбата предвид беа земени два технички акта што претходно ги донесе Владата: (i) Концепцијата за основно образование (донесена во 2020 година и изменета во 2021 година), чија цел е подобрување на квалитетот на основното образование; и (ii) „Новите нормативи и стандарди за училишниот простор, опремата и наставните средства за основните училишта во Република Северна Македонија“, со кои се утврдува бројот на ученици по паралелка, односот меѓу наставници и ученици, достапноста на други образовни стручни кадри и слично. Дополнително, предвид беше земена и деталната анализа за наставниот кадар во основното образование од декември 2024 година, што ја изготви УНИЦЕФ. Донесената Уредба за новата методологија за финансирање на основното образование ги одразува овие наоди и препораки. Новата формула за финансирање содржи основна, варијабилна, корективна и развојна компонента, приспособени на фактори како што се број на ученици, тип училиште, специфични потреби (на пр., специјално образование и јазична настава) и училишни резултати. Таа има за цел да ја подобри распределбата на ресурсите, обезбедувајќи правична,
--	---

	транспарентна и ефикасна распределба на средствата кон општините, согласно со следните начела: • Финансирање врз основа на трошоци, при што средствата се пресметуваат по ученик, со нагласок на реалните трошоци за образование. • Малите општини и ранливите групи, вклучително и децата со попреченост, имаат приоритет со цел намалување на образовните нееднаквости и унапредување на еднаквоста. • Стимулации врз основа на резултати, при што училиштата добиваат дополнително финансирање врз основа на мерливи подобрувања. • Транспарентност во финансирањето, бидејќи формулата јасно ја утврдува распределбата на средствата. • Поголема автономија на општините и училиштата во управувањето со буџетите, овозможувајќи локално приспособени одлуки и поддршка на фискална децентрализација. Во согласност со целта на овој чекор и за да се покаже применливоста на формулата, средствата се обезбедуваат од државниот буџет. Соодветно на тоа, Законот за Буџетот за 2026 година и Законот за извршување на Буџетот, кои беа донесени на 10 декември 2025 година (Службен весник бр. 253), ја потврдуваат распределбата на 18.581.901.000,00 денари (301 милион евра) за блок-дотации за средно образование. Ова го надминува износот од 17.300.000.000,00 денари утврден како цел во Реформската агенда и ги одразува проекциите изготвени од Светската банка. Исто така, распределбите по општини се во голема мера усогласени со првичните проекции, што укажува на прецизна распределба која се темели на податоци. Писмо од Министерството за образование и наука до општините од 23 декември 2025 година, во кое се соопштува одлуката и се даваат јасни насоки за распределба на средствата. Понатаму, спроведувањето на формулата за финансирање ќе се поддржи преку новиот Информациски систем за управување со образованието (ЕМИС, познат и како ЕУСАРУ), кој е унапреден со посебен модул за финансирање на основното образование по општини. Овој систем ќе овозможи
--	--

	структурирано собирање податоци од училиштата, автоматизирана пресметка на компонентите на формулата, пронаоѓање недостатоци во податоците и извоз на табели за распределба по општини и училишта. Првата година од спроведувањето ќе служи како пробен период, при што се очекуваат корекции на распределбата на средствата во 2026 година и во наредните години, со цел да им се овозможи на општините постепено да ја применат новата методологија. Комисијата смета дека овој флексибилен пристап ќе овозможи континуирано подобрување и усовршување на формулата за финансирање врз основа на процесот на оптимизација на училишната мрежа. Дополнително, во периодот од септември 2025 до јануари 2026 година, спроведени беа обемни активности за обука и јакнење на капацитетите на Секторот за основно образование при Министерството за образование и наука (МОН), како и на претставниците на општините, додека обуката на училишното раководство е предвидена за февруари 2026 година. Покрај тоа, изготвен е практичен водич за примена на новата методологија. Врз основа на горенаведеното, Комисијата го смета овој чекор за постигнат.
--	---

Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Во согласност со изворите на верификација, обезбедени беа следниве докази: • Уредба за методологијата за утврдување на критериумите за распределба на блок-дотацијата за основно образование по општини (<i>Службен весник бр. 159 од 4 август 2025 година</i>). • Закон за Буџетот за 2026 година и Закон за извршување на Буџетот (<i>Службен весник бр. 253 од 17 декември 2025 година</i>). Корисникот дополнително достави: • Анализа за наставниот кадар во основното образование (изготвена и презентирана од УНИЦЕФ на 24 декември 2024 година). • Пресметка на блок-дотациите за основно образование согласно со предложената формула за периодот 2026–2030 година. • Писмо од Владата (Секретаријат за законодавство) до Министерството за образование и наука за меѓуресорската консултација за нацрт-методологијата за новата формула за финансирање на основното образование за 2026 година. • Писмо од Комитетот за развој на финансирањето на општините со кое се дава позитивно мислење за донесување на новата методологија. • Писмо од Министерството за образование и наука до Министерството за финансии за распределбата на дотациите од државниот буџет по општини. • Писмо од Министерството за образование и наука до општините за распределбата на дотациите од државниот буџет по општини (со прилог за распределба на блок-дотациите меѓу општините). • Агенда за обуки на општинските администрации. • Агенда за обука на вработените во Секторот за основно образование при Министерството за образование и наука во септември 2025 година. • Календар за обука на директорите на училиштата во февруари 2026 година. • Агенда за обука на директорите и секретарите на
---	--

	училиштата одржана на 3 февруари 2026 година. • Симулации за распределба на блок-дотациите по општини подготвени од Светската банка и УНИЦЕФ. • Слика од екран од модулот на системот ЕМИС што овозможува прибирање податоци по училиште и по општина. Како дел од оваа процена, Комисијата ја разгледа горенаведената документација. Дополнително, за потемелна процена, Комисијата оствари консултации и со Светската банка и УНИЦЕФ за да ја надополни нејзината процена со дополнителни информации.
Двојно финансирање	Беа пријавени придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор. Светската банка и УНИЦЕФ го поддржаа постигнувањето на овој чекор со давање техничка помош и јакнење на капацитетите на работната група за изработка на новата методологија за формулата за финансирање на средното образование, како и со изготвување проекции и симулации за распределба на средствата по општини. Буџетските средства наменети за општините се обезбедуваат исклучиво од државниот буџет. Врз основа на процената на Комисијата, степенот на овие придонеси не претставува случај на двојно финансирање, бидејќи поддршката беше првенствено насочена кон подобрување на експертизата, додека корисникот ги реализираше главните цели на чекорот, вклучително и распределба на буџетот.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Целосно постигнат.

Реформа 3.1.5. Зголемување на ефикасноста преку рационализација на мрежата на основни училишта и воспоставување „паметни“ основни училишта со ИТ-алатки и интернет-инфраструктура, како и осигурување нивна оперативност („Паметни“ како во интегрирањето на дигиталните технологии во наставата и управувањето со училиштата, вклучително и комуникација со семејствата, интерактивно учење на далечина)

Чекор што се разгледува	<i>Број на основни училишта опремени со интернет-пристап и ИТ-алатки: 160 училишта [број/удел на засегнати основни училишта; број на опфатени ученици]</i>
--------------------------------	--

	<i>и наставници]: 44 % од училиштата]</i>
Основна вредност	40 основни училишта (11 % од училиштата), т. е. 24.000 ученици и 3.120 наставници (2023 година)
Краен рок на чекорот	декември 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот го смета овој чекор за постигнат.
Процена на резултатите од страна на Комисијата	За спроведување на овој чекор, Министерството за образование и наука (МОН) беше задолжено да ги идентификува изворите на финансирање и да спроведе јавни набавки за опремување 160 основни училишта. Во почетната година (2023), веќе беа опремени 40 основни училишта, додека до крајот на целната година (2025) вкупниот број требаше да достигне 160. Иако Министерството извести дека опремило 166 училишта, прегледот на Комисијата утврди дека две училишта биле евидентирани двојно поради дополнителни договори, што доведе до двојни записи. По отстранување на дупликатите, вкупниот број опремени училишта достигна 164, со што се исполни целната вредност од 160 училишта. Училиштата се финансираа од два извора: заем од Светска банка и државниот буџет, поради што беа спроведени две одделни постапки за јавни набавки. Соодветно, постапките за набавка и пуштање во употреба се завршени.

	<i>I. Финансирање, набавка и пуштање во употреба преку заем од Светска банка</i> Договорот за заем со наслов „Проект за унапредување на основното образование“ (ПЕИП), бр. 9182-МК, беше потпишан меѓу Северна Македонија и Меѓународната банка за обнова и развој (МБОР, правен субјект во рамките на групацијата на Светска банка) на 20 април 2021 година. Почетниот датум на завршување беше 27 февруари 2026 година, а подоцна се продолжи до 25 февруари 2027 година. Проектот треба да ги подобри условите во основното образование, со средства наменети за ИТ и мрежна инфраструктура во училиштата. Критериумите за избор се темелеа врз бројот на ученици и капацитетот за упис. Вкупниот износ на заемот изнесува 21,5 милиони евра, со грант-компонента во рамки на заемот од 941.600,00 евра, што подразбира максимален грант по училиште од 600.000 денари (9.756 евра). Постапките за јавни набавки беа спроведени за ИТ и мрежна инфраструктура. Училиштата што се финансираа преку заемот од Светска банка беа составени од пет групи: - 40 училишта (2023 година) – <i>основна вредност според Реформската агенда</i> - 35 училишта (2024 година) - 4 училишта (2024 година) - 20 училишта (2025 година) - 7 училишта (2025 година) Извештаите за завршување на проектот на Светска банка, договорите со набавувачите, фактурите и испратниците за испорака на опремата го потврдуваат успешното спроведување и пуштање во употреба на инфраструктурата. <i>II. Финансирање, набавка и пуштање во употреба преку државниот буџет и национални постапки</i> Училиштата што се финансираа преку државниот буџет (буџет на Министерството за образование и наука) беа составени од две групи: - 38 училишта (2025 година) - 22 училишта (2025 година)
--	--

	Постапките за јавни набавки беа спроведени за ИТ и мрежна инфраструктура, што доведе до четири договори со различни изведувачи (еден договор за 22 училишта и три договори за 38 училишта, при што секој договор опфаќа еден лот). За двата модалитети – заемот од Светска банка и државното финансирање – Комисијата побара примероци од 20 училишта за проверка на документацијата (10 од секоја група). Примерокот беше избран врз основа на географските критериуми и големината на општините. Четири училишта од групата финансирана од државни средства беа дополнително посетени на терен од ИТ-експерт ангажиран од ЕУ: • ОУ „Ѓорѓија Пулевски“ – Аеродром • ОУ „Кочо Рацин“ – Куманово • ОУ „Браќа Рамиз Хамид“ – Шуто Оризари • ОУ „Лирија“ – Тетово Резултатите од проверките беа позитивни. За заемот од Светска банка (10 училишта), верификацијата се изврши со преглед на документацијата, при што беа проверени испратниците и записниците за завршена инсталација, а за секое училиште се обезбеди и фотографски доказ. За примерокот од 10 училишта финансирани од државниот буџет, и проверката на документацијата и теренската проверка од страна на ангажираниот ИТ-експерт ја потврдија точноста на пријавените податоци. За секое училиште беа доставени испратници, записници за завршена инсталација, фактури и фотографска документација. Четирите избрани училишта беа подложени на теренска проверка во периодот од 18 до 20 февруари 2026 година, при што ИТ-експертот констатираше дека опремата е испорачана и инсталирана, целосно функционална и во согласност со пропишаните барања. Дополнително, испорачаната опрема ги исполнува техничките спецификации, е во задоволителна состојба и се користи од училиштата согласно со намената. Врз основа на горенаведеното, Комисијата го смета овој чекор за постигнат.
--	--

Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Во согласност со изворите на верификација, обезбедени беа следниве докази: За училиштата финансирани преку заемот од Светска банка: • Договор за заем со Светска банка. • Четири извештаи за завршен проект. • Испратница и записник за завршена инсталација за секое училиште. • Фотографии за секое училиште. За училиштата финансирани од МОН:
	• Тендерска документација со технички спецификации (потпишани копии) за двете групи (22 + 38 училишта) • Одлуки за избор на понудувач (потпишани копии) за двете групи (22 + 38 училишта) • Договори со набавувачи и изведувачи за ИТ-опрема/мрежна инфраструктура (потпишани оригинали) за двете групи (22 + 38 училишта). • Фактури од набавувачи и изведувачи на ИТ-опрема/мрежна инфраструктура по училиште. • Контакт-податоци од директори на училишта/ИТ-одговорни лица за евентуални теренски проверки по училиште. Како дел од оваа процена, Комисијата ја разгледа целата поднесена документација. Дополнително, беше ангажиран експерт за вршење теренски проверки на примерок од релевантните докази во избрани училишта.

Двојно финансирање	Беа пријавени придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор. Светска банка ѝ обезбеди заем на Владата согласно со договорот за заем со наслов „Проект за унапредување на основното образование“ (ПЕИП), бр. 9182-МК, потпишан помеѓу Северна Македонија и Меѓународната банка за обнова и развој на 20 април 2021 година. Почетниот датум на завршување беше 27 февруари 2026 година, што подоцна се продолжи до 25 февруари 2027 година. Вкупниот износ на заемот изнесува 21,5 милиони евра. Тој вклучува грант-компонента во износ од 941.600,00 евра, со максимален дозволен грант по училиште од 600.000 денари (9.756,00 евра). Училиштата аплицираа за грантови и набавија ИТ-опрема согласно со постапките за јавни набавки. Грант-модалитетот се применува исклучиво на ниво на училишта, додека за Владата на Република Северна Македонија тој останува интегрален дел од задолжувањето преку Светска банка. Врз основа на процената на Комисијата, степенот на овие придонеси не претставува случај на двојно финансирање, бидејќи поддршката е во форма на заем, а грант-модалитетот што се применува за училиштата претставува компонента во рамките на заемот.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Целосно постигнат.

Реформа 4.1.1 Справување со неформалната економија како поддршка на неодамна донесената Стратегија за формализирање на неформалната економија

Чекор што се разгледува	<i>Матирани се 100 административни постапки кои се избрани согласно со начелото на зачестеност и релевантност, во однос на работењето на МСП и најмалку 50 % од мерките за половина ги намалиле чекорите, времетраењето на постапката и потребната документација.</i>
Основна вредност	0 (2024 година)
Краен рок на чекорот	декември 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна	Корисникот смета дека овој чекор не е постигнат.

на корисникот	
Процена на резултатите од страна на Комисијата	Во согласност со Реформската агенда, чекорот се состои од два подуслова: <i>I. Мапирани се 100 административни постапки кои се избрани согласно со начелото на зачестеност и релевантност, во однос на работењето на МСП.</i> Мапирањето ќе се спроведе врз основа на однапред дефинирани критериуми за селекција, и тоа: релевантност, оправданост, зачестеност и влијание врз работењето на МСП, со цел идентификување постапки што најчесто ги користат малите и средни претпријатија и кои претставуваат оптоварување во однос на потребната документација и времето потребно за спроведување на постапката. Владата донесе план за спроведување на овој чекор во ноември 2025 година, со кој се утврдува дека Законот за општа управна постапка (ЗОУП), односно член 4, ќе претставува основа за мапирањето. Мапирањето ќе се темели врз зачестеноста, релевантноста и постапките што се применуваат на правни лица независно од дејноста што ја вршат. Министерство за економија и труд формираше работна група која изготви список со 247 административни постапки и истиот им го достави на стопанските комори за преглед и идентификација. Во текот на овој процес, Работната група идентификуваше 167 постапки, од кои досега се избрани 57. Преостанатите 43 постапки кои се потребни за достигнување на целната вредност од 100 сè уште се во фаза на потврдување. <i>II. Најмалку 50 % од избраните административни постапки се намалени во однос на чекорите, времетраењето и потребната документација.</i> Избраните 100 административни постапки ќе се анализираат од аспект на релевантност, оправданост, чекори и потребна документација, надомест за услуга, вклучени институции и време за завршување. Следствено, ќе се спроведе поедноставување на најмалку 50 од нив, особено во однос на чекорите, времетраењето и потребната документација, што се очекува да бидат намалени за половина. Според тоа, Министерството за економија и труд изготви Формулар за спецификација на административна постапка, што треба да се пополни со следниве податоци: планирани

	чекори, времетраење на постапката, потребни документи, можности за скратување на чекорите, времетраење и документација, како и информации за цена и трошоци. По финализирање на изборот на 100 административни постапки, формуларот ќе
--	---

	им се дистрибуира на членовите на Работната група. Врз основа на тоа, ќе се спроведе анализа на можните поедноставувања и понатамошно спроведување, во согласност со методологијата за оптимизација на административните постапки што треба да ја изработи Министерството за дигитална трансформација. Иако е постигнат одреден напредок во мапирањето на административните постапки, конечниот број од 100 сè уште не е потврден. Останува методологијата за оптимизација да се финализира и примени во избраните постапки. Врз основа на горенаведеното, Комисијата смета дека овој чекор не е постигнат.
Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Во согласност со изворите на верификација, обезбедени беа следниве докази: - Информација за процесот на идентификација на 100 административни постапки, со приложен План за спроведување и Формулар за спецификација на административна постапка, донесени од Владата на 4 ноември 2025 година: https://portal.mdt.gov.mk/post-records/124-ta-sednica-na-vladata-record-mk.pdf Корисникот дополнително достави: - Официјално писмо испратено до дванаесет јавни институции, со приложен список на услуги во нивна надлежност, од 15 октомври 2025 година. - Официјално писмо испратено до три стопански комори со приложен список на административни постапки избрани од јавните институции, од 28 ноември 2025 година. - Одлука за формирање Работна група за спроведување на овој чекор и записници од нејзините состаноци. - Список од 167 административни постапки кои ги идентификуваше Работната група. - Формулар за спецификација на административна постапка.

Двојно финансирање	Утврдени беа придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор. Работната група ја изготвува методологијата за оптимизација врз основа на претходен пристап кој е поддржан во рамките на помошта ИПА 2019. Комисијата ќе оцени дали степенот на ваквите придонеси претставува случај на двојно финансирање кога чекорот ќе се пријави за целосно постигнат.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Не е постигнат. „Грејс-периодот“ трае до 31 декември 2026 година.

Реформа 4.1.1 Справување со неформалната економија како поддршка на неодамна донесената Стратегија за формализирање на неформалната економија

Чекор што се разгледува	<i>Намален е бројот на неформално вработени во вкупниот број вработени, според Државниот завод за статистика, за 20 %</i>
Основна вредност	12,2 % (2022 година)
Краен рок на чекорот	декември 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот смета дека овој чекор не е постигнат.

Процена на резултатите од страна на Комисијата	Во согласност со Реформската агенда, чекорот се состои од два подуслова: <i>I Донесување закон (lex specialis) за работно ангажирање на лица за вршење на работи од сезонска, повремена и привремена природа, заедно со неговите подзаконски акти, и воведување ИТ-решение за поддршка на Управата за јавни приходи.</i> Законот за работно ангажирање на лица за вршење на работи од сезонска, повремена и привремена природа во одредени дејности го изготви Работната група во рамките на Министерството за економија и труд, со учество на претставници од релевантни институции, по што Собранието го донесе во мај 2025 година (<i>Службен весник бр. 104/25</i>). Целта на Законот е воведување поедноставена постапка за пријава, одјава, оданочување и плаќање задолжителни социјални придонеси за работниците, со што се формализира нивниот ангажман во утврдените сектори и се осигурува помал административен товар за работодавачите и работниците. Законот ќе се спроведува преку секундарно законодавство: од предвидените четири подзаконски акти, еден кој се однесува на прекршочен платен налог е веќе донесен. Веќе е воведена надградба на постојниот софтвер на Агенцијата за вработување за потребите на спроведување на законот, со што се овозможува олеснета пријава и одјава на работниот ангажман (https://e-rabota.av.gov.mk/). За да се осигурат синергии, Управата за јавни приходи ги надгради внатрешните електронски постапки за оданочување и плаќање на законските придонеси. <i>II Намален е бројот на неформално вработени во вкупниот број вработени, според Државниот завод за статистика, за 20 %</i> Официјалните податоци од Државниот завод за статистика за 2024 година покажуваат дека неформалното вработување изнесува 12,252 %, што е речиси непроменето во однос на почетната вредност од Реформската агенда од 12,2 % (2022 година). Не се достапни податоци за 2025 година. Појавата остана главно непроменета, а
--	---

	мерките за нејзино намалување, како законот и надградбата на софтверот, беа воведени доцна во процесот. Врз основа на горенаведеното, Комисијата смета дека овој чекор не е постигнат.
Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Во согласност со изворите на верификација, обезбедени беа следниве докази: • Закон за работно ангажирање на лица за вршење на работи од сезонска, повремена и привремена природа во одредени дејности („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 104/25, 26 мај 2025 година). • Податоците на Државниот завод за статистика за неформалната вработеност се достапни на: https://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/en/MakStat/MakStat_PazarNaTrud_PazarTrudRevizija_AktivnoNaselenieVraboteni/096_PazTrud_Mk_Formal_ml.px. Корисникот дополнително достави: • Правилник за формата и содржината на прекршочниот платен налог („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 12/26, 23 јануари 2026 година). • Доказ за надградба на постојниот софтвер на Агенцијата за вработување (https://e-rabota.av.gov.mk/).
Двојно финансирање	Утврдени беа придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор. Германското друштво за меѓународна соработка (GIZ) обезбеди поддршка за развој на надградбата на софтверот во рамките на Агенцијата за вработување. Комисијата ќе оцени дали степенот на ваквите придонеси претставува случај на двојно финансирање кога чекорот ќе се пријави за целосно постигнат.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Не е постигнат. „Грејс-периодот“ трае до 31 декември 2026 година.

Реформа 4.1.2. Потранспарентен и ефикасен режим на државна помош

Чекор што се разгледува	<i>Според потребите за обука, доволен број судии се специјализирани преку модули за обука во постапката за ЗКП и правото на ЕУ со цел да се зголеми експертизата за државна помош во судовите. Опсежен модул за обука за правилата за државна помош во ЕУ што суштински го опфаќа правото на ЕУ, вклучително и клучната судска практика обезбедена од обучувач со значително искуство и експертиза во оваа област.</i>
Основна вредност	0 (2024 година)
Краен рок на чекорот	декември 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот го смета овој чекор за постигнат.

Процена на резултатите од страна на Комисијата	Целта на овој чекор е да се осигури дека доволен број судии се обучени и специјализирани преку посебен модул кој ги опфаќа и постапките на Комисијата за заштита на конкуренцијата (КЗК) за државна помош и правото на ЕУ, со што се зајакнува експертизата на судовите во оваа област. Оваа мерка беше идентификувана како одговор на ограничените капацитети и познавања во областа на шемите за државна помош, особено во управните судови, имајќи ја предвид нивната улога во оценување на одлуките и мислењата на КЗК, како и проширените надлежности на КЗК. Соодветно, на 24–26 ноември 2025 година, Комисијата за заштита на конкуренцијата организираше дводневна обука за судии за постапките на КЗК и за правото на ЕУ. Обуката се одржа во Академијата за судии и јавни обвинители. Најмалку 6 судии учествуваа на обуката, главно од основните и управните судови, со што е исполнета целната вредност утврдена во Реформската агенда. Дополнително учествуваа и други судски службеници, како и претставници од Министерството за правда и КЗК. Модулот беше наменет да обезбеди сеопфатна обука за сите аспекти на државната помош и нејзиниот третман од аспект на националното и правото на ЕУ. Во воведниот дел, учесниците добија увид од експерт за државна помош од Европската комисија и универзитетски професор по право на ЕУ, при што се разви дискусија за тоа како компаниите користат државна помош и јавни ресурси. Во вториот панел, економист од Светска банка се осврна на прашањето дали мерките на јавните претпријатија претставуваат државна помош и дали сите интервенции на јавните органи во економијата создаваат предност. Работниот дел од обуката беше поделен во три сегменти: (1) вовед и дефиниција на поимот државна помош и критериуми за утврдување дали мерката претставува помош; (2) постапки во предмети за државна помош според Законот за контрола на државната помош и презентација на типични случаи (поединечна помош и шема на државна помош);
--	--

	(3) споредба на судската практика – ЕУ наспроти националното законодавство. На крајот од вежбата, учесниците работеа на хипотетичка постапка за државна помош и ја решаваа врз основа на стекнатото знаење. Сесијата ја водеше раководителот за државна помош во КЗК и останатите говорници. Обуката за државна помош се очекува да стане редовен дел од наставната програма на Академијата за судии и јавни обвинители. Според каталогот за обуки за 2026 година, модулот е планиран да се повтори на 19–20 октомври 2026 година. Врз основа на горенаведеното, Комисијата го смета овој чекор за постигнат.
Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Во согласност со изворите на верификација, обезбедени беа следниве докази: • Извештај од Комисијата за заштита на конкуренцијата. • Извештај од Министерството за економија и труд. Корисникот дополнително достави: • Список на судии кои учествуваа на обуката. • Образовни материјали од обуката (PowerPoint-презентации). • Агенда на обуката, со приказ на различните сесии. • Список на тренери и учесници од релевантни институции (Министерство за правда, Јавно обвинителство). • Фотодокази од реализираната обука. • Каталог за обуки на Академијата за судии и јавни обвинители за 2026 година (наставна програма за 2026 година). Како дел од нејзината проценка, Комисијата ја разгледа целата поднесена документација.

Двојно финансирање	Беа пријавени придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор. Светска банка ја поддржа обуката за модулот за правото на ЕУ за државна помош, првенствено за да се овозможи вклучување надворешни експерти како предавачи, додека Комисијата за заштита на конкуренцијата беше надлежна за модулот за националните постапки и за целокупната координација на обуката. Врз основа на процената на Комисијата, степенот на овие придонеси не претставува случај на двојно финансирање, бидејќи поддршката беше првенствено насочена кон подобрување на експертизата, додека корисникот ги реализираше главните цели на чекорот.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Целосно постигнат.

Реформа 4.1.3. Поттикнување развој на МСП преку донесување и спроведување на новата стратегија за МСП

Чекор што се разгледува	<i>Олеснување на пристапот до заеми за МСП со измена на релевантното законодавство за да се овозможи користење нематеријални средства како колатерал при кредитирањето на МСП</i>
Основна вредност	0 (2024 година) (тековна правна рамка за МСП)
Краен рок на чекорот	јуни 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот го смета овој чекор за постигнат.

Процена на резултатите од страна на Комисијата	Во согласност со утврдената цел во Реформската агенда, овој чекор бара од корисникот да го измени националното законодавство за да се олесни користењето на нематеријалните средства, како што се интелектуална сопственост, патенти и трговски марки, како колатерал од страна на МСП за потребите на кредитирање. Одлуката за спроведување С(2025)6876 на Комисијата од 8 октомври 2025 година заклучи дека, иако Министерството за финансии извести дека не постои потреба од законски измени, Реформската агенда бара од корисникот да разгледа измени со цел зголемување на користењето на нематеријалните средства како колатерал. Соодветно на тоа, треба да се спроведе длабинска анализа или студија за користењето нематеријални средства како колатерал и да се истражат причините за ограничената примена на овој инструмент, во согласност со признаени добри практики, како што се студии и насоки развиени од Организацијата за економска соработка и развој (ОЕЦД). Анализата треба да содржи препораки за потенцијални законски измени, насочени кон зголемување на користењето на овој инструмент од компаниите. Дополнително, за да се зголеми користењето и свесноста за инструментот, корисникот извести дека разгледува организирање посебни обуки со учество на релевантните засегнати страни. Клучната целна група за овој чекор се компаниите (МСП) кои би користеле нематеријални средства како колатерал. Сепак, целосна анализа на причините за ограничената примена и конкретни предлози за нивно надминување не е спроведена во целост. Податоците од Заложниот регистар при Централниот регистар укажуваат на ниско ниво на користење на инструментот. Комерцијалните банки евидентирале само седум залози кои се однесуваат на трговски марки, индустриски дизајн, софтвер и сл. Исто така, досега не е пријавен напредок во однос на иницијативата за обуки. Наместо тоа, Министерството за финансии се насочи кон промотивни активности, вклучително и објавување информативен текст на неговата веб-страница
--	--

	и спроведување информативна кампања на национална телевизија. Емитувањата беа во периодот од 26 декември 2025 до 9 јануари 2026 година. Министерството се обрати и до стопанските комори (Сојуз на стопански комори на Северна Македонија, Стопанска комора на Северна Македонија и Стопанска комора на северо-западна Македонија) и предложи соработка за понатамошно промовирање на концептот меѓу нивните членки. Врз оваа основа, Комисијата смета дека овој чекор не е постигнат. Не се донесоа измени на релевантното законодавство, ниту се спроведе анализа на користењето нематеријални средства или на причините за нивната ограничена примена, а не беа реализирани ни посебни обуки.
Извршени проверки и користени докази при верификацијата на чекорот и поврзаните наоди	Во согласност со изворите на верификација, обезбедени беа следниве докази: • Писмо бр. 13-2801/2 од 13 мај 2025 година од Народната банка на Република Северна Македонија. • Член 1 од Законот за договорен залог (<i>Службен весник на Република Македонија бр. 5/03, 4/05, 87/07, 51/11, 74/12, 92/12, 115/14, 98/15, 215/15 и 61/16</i>). • Членови 67, 88, 147, 174, 184, 218 и 244 од Законот за индустриска сопственост (<i>„Службен весник на Република Македонија бр. 21/09, 24/11, 12/14, 41/14, 152/15, 53/16, 83/18, 31/20 и 86/25</i>). • Пресметување исправка на вредност и посебна резерва, прифатливи инструменти за колатерал, точки од 25 до 27 од Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик (<i>Службен весник на Република Македонија бр. 57/23 и 27/24</i>). • Корисникот дополнително достави: • Податоци од Заложниот регистар при Централниот регистар на Република Северна Македонија. • Методологија за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи, донесена со Одлука на

	Советот на Народната банка на Република Северна Македонија. • Информативен банер на веб-страницата на Министерството за финансии. • Дописи од Министерството за финансии доставени до трите стопански комори во Република Северна Македонија. • Допис од Министерството за финансии упатен до Македонската радио-телевизија (МРТ) во врска со објавувањето на информацијата.
	• Телевизиско известување со кое малите и средните претпријатија (МСП) се информираат за можноста за користење нематеријални средства како колатерал при кредитирање. Во рамките на процената, Комисијата ја разгледа целокупната доставена документација, при што особено внимание посвети на податоците што се достапни на веб-страниците и на анализата на релевантното законодавство на кое се повикал националниот орган. Дополнително, Комисијата изврши увид во Регистарот на нематеријални средства што го води Централниот регистар (https://www.crm.com.mk/mk/za-tsrrsm/osnovni-informatsii-za-institutsijata/registri), во кој се евидентираат сите нематеријални средства што банките ги користат како колатерал за кредити, како и во литературата на ОЕЦД за употребата на нематеријални средства.
Двојно финансирање	Не беа утврдени ниту пријавени придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Не е постигнат. „Грејс-периодот“ трае до 30 јуни 2026 година.

Реформа 4.1.3. Поттикнување развој на МСП преку донесување и спроведување на новата стратегија за МСП

Чекор што се разгледува	<i>Олеснување на пристапот до заеми за МСП со проширување на издадените гаранции според државните кредитно-гарантни шеми (КГШ) (CGSs) за 24 %, во споредба со декември 2023 година и зголемување на бројот на МСП кои имаат корист од КГШ (CGSs) за 23 %, во споредба со декември 2023 година</i>
Основна вредност	25 милиони евра (во рамките на 299 издадени гаранции) и 299 мали и средни претпријатија (во декември 2023 година)
Краен рок на чекорот	јуни 2026 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот го смета овој чекор за постигнат.
Процена на резултатите од страна на Комисијата	Шемата беше воспоставена во 2021 година врз основа на Договор за издавање гаранции од Гарантниот фонд основан во рамките на Развојната банка на Северна Македонија, склучен помеѓу Банката и Владата на Република Северна Македонија (бр. 38-6658/1 од 17 јуни 2021 година и со Министерството за финансии под бр. 13-5759/1 од 22 јуни 2021 година). Договорот ги утврдува опсегот и критериумите за подобност, вклучително и основните оперативни правила за издавање гаранции, при што државата презема дел од кредитниот ризик за подобните кредити на малите и средните претпријатија преку Гарантниот фонд, во согласност со договорените лимити. Шемата се спроведува преку главните комерцијални банки во Северна Македонија, врз основа на поединечни договори склучени со секоја банка учесничка.

	Во согласност со Реформската агенда, условите за издавање гаранции беа олеснети со цел дополнително да се поттикне користењето на овој инструмент и да се постигнат утврдените квантитативни цели. Согласно со тоа, на 13 февруари 2024 година беше склучен Анекс кон Договорот. Анексот ја прошири подобноста во рамките на шемата за должници со повисок ризик (односно ризична категорија Б). Исто така, се одложи наплатата на трошоците за издадените гаранции до 31 декември 2025 година и се воспостави правна основа за прифаќање меница издадена од должникот, под услов таа да е одобрена од еден или повеќе сопственици кои поседуваат најмалку 10 % од уделот во капиталот на должникот. Потоа, беа склучени анекси кон поединечните договори помеѓу Развојната банка и десетте главни комерцијални банки во Северна Македонија. Ажурираните услови и критериуми за гарантните производи беа јавно објавени на веб-страницата на Развојната банка, со детали за критериумите за подобност, основните услови и лимитите на покриеност, како и начинот на кој малите и средните претпријатија (МСП) можат да пристапат до инструментот преку банките учеснички. Како резултат на олеснувањето, се бележи позитивен тренд, што се потврдува преку извештаите на Развојната банка: 1 Вкупна вредност на кредитите поддржани со гаранции од Гарантниот фонд (кумулятивно), во денари: • заклучно со 31 декември 2023 година, 1.543.814.722,00 денари (25 милиони евра); • заклучно со 31 октомври 2025 година, 3.121.935.669,00 денари (50,76 милиони евра). Во споредба со основната вредност на чекорот, ова претставува зголемување од 102,2 %. 2. Вкупна финансиска вредност на салдото на издадените гаранции од Гарантниот фонд: • заклучно со 31 декември 2023 година, 891.704.976,00 денари
--	---

	(14,5 милиони евра); • заклучно со 31 октомври 2025 година, 1.832.365.403,00 денари (29,8 милиони евра). Зголемувањето на вкупната вредност на издадените гаранции е пресметано во согласност со насловот и описот на чекорот, како што е утврдено во Реформската агенда. Во споредба со податоците од 2023 година, ова претставува зголемување од 105,49 %, со што е надмината целта од 24 %.
--	--

	3 Број на МСП кои користеле гаранции од Гарантниот фонд: • 299 компании заклучно со 31 декември 2023 година; • 630 компании заклучно со 31 декември 2025 година. Во споредба со основната вредност на чекорот, ова претставува зголемување од 110,7 %, при што се надминува предвидената цел. Врз оваа основа, Комисијата смета дека овој чекор е постигнат.
Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Во согласност со изворите на верификација, обезбедени беа следниве докази: • Договор за издавање гаранции од Гарантниот фонд основан во рамките на Развојната банка на Северна Македонија, склучен помеѓу Банката и Владата на Република Северна Македонија (бр. 38-6658/1 од 17 јуни 2021 година и со Министерството за финансии под бр. 13-5759/1 од 22 јуни 2021 година. • Анекс кон Договорот за издавање гаранции од Гарантниот фонд, заведен под бр. 14-596/1 од 13 февруари 2024 година, склучен помеѓу Развојната банка и Владата на Република Северна Македонија. • Извештај од Развојната банка на Северна Македонија, кој содржи податоци за кредитното портфолио во рамките на Гарантниот фонд, информации за одобрените кредити и користењето на гаранциите од банките учеснички, како и податоци за издадените поединечни гаранции (кумулятивно). • Критериуми и опсег на Кредитно-гарантната шема објавени на веб-страницата на Развојната банка, достапни на: https://www.mbdp.com.mk/mk/Products/GaranciiProizvod/1. Како дел од нејзината процена, Комисијата ја разгледа целата поднесена документација.
Двојно финансирање	Не беа утврдени ниту пријавени придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор.

Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Целосно постигнат.
--	---------------------------

Реформа 4.1.3. Поттикнување развој на МСП преку донесување и спроведување на новата стратегија за МСП

Чекор што се разгледува	<i>Олеснување на пристапот до заеми за МСП со проширување на издадените гаранции според државните кредитно-гарантни шеми (КГШ) за 40 %, во споредба со декември 2023 година и зголемување на бројот на МСП кои имаат корист од КГШ за 35 %, во споредба со декември 2023 година.</i>
Основна вредност	25 милиони евра (во рамките на 299 издадени гаранции) и 299 МСП (во декември 2023 година)
Краен рок на чекорот	декември 2027 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот го смета овој чекор за постигнат.

Процена на резултатите од страна на Комисијата	Шемата беше воспоставена во 2021 година врз основа на Договор за издавање гаранции од Гарантниот фонд основан во рамките на Развојната банка на Северна Македонија, склучен помеѓу Банката и Владата на Република Северна Македонија (бр. 38-6658/1 од 17 јуни 2021 година и со Министерството за финансии под бр. 13-5759/1 од 22 јуни 2021 година). Со Договорот се утврдуваат опсегот и критериумите за подобност, вклучително и основните оперативни правила за издавање гаранции, при што државата презема дел од кредитниот ризик за подобните кредити на малите и средните претпријатија (МСП) преку Гарантниот фонд, во согласност со договорените лимити. Шемата се спроведува преку главните комерцијални банки во земјата, врз основа на поединечни договори склучени со секоја банка учесничка. Во согласност со Реформската агенда, условите за издавање гаранции беа олеснети со цел дополнително да се поттикне користењето на овој инструмент и да се постигнат утврдените квантитативни цели. Согласно со тоа, на 13 февруари 2024 година беше склучен Анекс кон Договорот. Анексот ја прошири подобноста во рамките на шемата за должници со повисок ризик (односно ризична категорија Б). Исто така, се одложи наплатата на трошоците за издадените гаранции до 31 декември 2025 година и се воспостави правна основа за прифаќање меница издадена од должникот, под услов таа да е одобрена од еден или повеќе сопственици кои поседуваат најмалку 10 % од уделот во капиталот на должникот. Потоа, беа склучени анекси кон поединечните договори помеѓу Развојната банка и десетте главни комерцијални банки во Северна Македонија. Ажурираните услови и критериуми за гарантните производи беа јавно објавени на веб-страницата на Развојната банка, со детали за критериумите за подобност, основните услови и лимитите на покриеност, како и начинот на кој малите и средните претпријатија (МСП) можат да пристапат до инструментот преку банките учеснички. Како резултат на олеснувањето, се бележи позитивен тренд, што се потврдува преку извештаите на Развојната банка:
--	---

	1 Вкупна вредност на кредитите поддржани со гаранции од Гарантниот фонд (кумулативно), во денари: • заклучно со 31 декември 2023 година, 1.543.814.722,00 денари (25 милиони евра); • заклучно со 31 октомври 2025 година, 3.121.935.669,00 денари (50,76 милиони евра). Во споредба со основната вредност на чекорот, ова претставува зголемување од 102,2 %. 2. Вкупна финансиска вредност на салдото на издадените гаранции од Гарантниот фонд: • заклучно со 31 декември 2023 година, 891.704.976,00 денари (14,5 милиони евра); • заклучно со 31 октомври 2025 година, 1.832.365.403,00 денари (29,8 милиони евра). Зголемувањето на вкупната вредност на издадените гаранции е пресметано во согласност со насловот и описот на чекорот, како што е утврдено во Реформската агенда. Во споредба со податоците од 2023 година, ова претставува зголемување од 105,49 %, со што е надмината целта од 40 %. 3 Број на МСП кои користеле гаранции од Гарантниот фонд: • 299 компании заклучно со 31 декември 2023 година; • 630 компании заклучно со 31 декември 2025 година. Во споредба со основната вредност на чекорот, ова претставува зголемување од 110,7 %, при што се надминува предвидената цел од 35 %. Врз оваа основа, Комисијата смета дека овој чекор е постигнат.
--	---

Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Во согласност со изворите на верификација, обезбедени беа следниве докази: • Договор за издавање гаранции од Гарантниот фонд основан во рамките на Развојната банка на Северна Македонија, склучен помеѓу Банката и Владата на Република Северна Македонија (бр. 38-6658/1 од 17 јуни 2021 година и со Министерството за финансии под бр. 13-5759/1 од 22 јуни 2021 година. • Анекс кон Договорот за издавање гаранции од Гарантниот фонд, заведен под бр. 14-596/1 од 13 февруари 2024 година, склучен помеѓу Развојната банка и Владата на Република Северна Македонија.
	• Извештај од Развојната банка на Северна Македонија, кој содржи податоци за кредитното портфолио во рамките на Гарантниот фонд, информации за одобрените кредити и користењето на гаранциите од банките учеснички, како и податоци за издадените поединечни гаранции (кумулативно). • Критериуми и опсег на Кредитно-гарантната шема објавени на веб-страницата на Развојната банка, достапни на: https://www.mbdp.com.mk/mk/Products/GaranciiProizvod/1. Како дел од нејзината процена, Комисијата ја разгледа целата поднесена документација.
Двојно финансирање	Не беа утврдени ниту пријавени придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Целосно постигнат.

Реформа 4.1.4. Поддршка на развојот на иновацискиот екосистем преку спроведување на Стратегијата за паметна специјализација

Чекор што се разгледува	<i>Воведување систем за совпаѓање помеѓу малите и средни претпријатија и финансирањето на ЕСИ/ЕИТ со кофинансирање од ФИТР во приоритетните области на Стратегијата за паметна специјализација (СПС), вклучително и паметно земјоделство и храна со повисока додадена вредност, Електро-машинска индустрија - Индустрија 4.0, ИКТ.</i>
--------------------------------	---

Основна вредност	0 (2024 година)
Краен рок на чекорот	декември 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот го смета овој чекор за постигнат.
Процена на резултатите од страна на Комисијата	Реформската агенда предвидува воспоставување механизам за поврзување и кофинансирање со цел да им се помогне на домашните мали и средни претпријатија (МСП) да пристапат до можностите за финансирање во рамките на европските програми за иновации, и тоа преку Европскиот институт за иновации и технологија (ЕИТ) и Европскиот совет за иновации (ЕСИ). Механизмот има за цел да го зголеми и бројот на поднесени апликации и бројот на успешни учества во програмите кои веќе се достапни во Северна Македонија. Механизмот е насочен кон МСП кои дејствуваат во приоритетните области што се

	утврдени во Стратегијата за паметна специјализација (СПС) на Северна Македонија за периодот 2024–2027 година: Паметно земјоделство и храна со повисока додадена вредност, Електромашинска индустрија – Индустрија 4.0, Информациско-комуникациски технологии (ИКТ). Со донесувањето на новиот Закон за иновациска дејност, научно-технолошки развој и претприемништво („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 154/25 и 192/25) се воспоставија правната основа за механизмот и институционалната поставеност. За таа цел, согласно со член 53 од Законот, беше основана нова Агенција за иновациска дејност, научно-технолошки развој и претприемништво (ИНОВА), како правен следбеник на Фондот за иновации и технолошки развој (ФИТР). Со член 28 од Законот се воведоа одредби за поврзување и кофинансирање, при што Агенцијата се овластува да спроведува мерки за финансирање кои им го олеснуваат пристапот на иновативните домашни компании до европските фондови. Потоа, се разви концепт за механизмот, со кој се разработува основен модел за доделување грантови од помала вредност како кофинансирање за домашни МСП на кои им е одобрена поддршка во рамките на програмите на ЕСИ и ЕИТ. Концептот го изготви Работната група задолжена за изработка на подзаконските акти, по претходни консултации со претставници на МСП и локалниот центар на Регионалната иновативна шема (РИШ) на ЕИТ. Врз оваа основа, на 26 декември 2025 година Управниот одбор на Агенцијата донесе Правилник со кој се утврдуваат деталните критериуми за подобност и критериумите за доделување финансиска поддршка на компании, високообразовни установи и научноистражувачки организации, со цел олеснување на кофинансирањето и поврзување со програмите на ЕИТ и ЕСИ, насочени кон корисници кои дејствуваат во приоритетните области утврдени со Стратегијата за паметна специјализација (СПС). Со член 4 од Правилникот се предвидуваат следниве видови поддршка: • Поврзување: За баратели кои планираат да поднесат апликација за финансирање во рамките на програмите ЕИТ или ЕСИ, ИНОВА доделува грантови
--	--

	во износ од 1.000 до 10.000 евра (во зависност од сложеноста на проектот) за советодавни услуги или техничка помош при изготвување предлог-проект за ЕИТ и/или ЕСИ, со цел зголемување на стапката на успешно поврзување и учество во овие програми. Кофинансирање: За баратели кои имаат склучено договор за финансирање со ЕИТ или ЕСИ (односно на кои им е одобрено финансирање од ЕИТ/ЕСИ), ИНОВА доделува грантови за покривање до 50 % од сопствениот придонес што барателот е должен да го обезбеди во рамките на проектот финансиран од ЕИТ/ЕСИ, но не повеќе од 20.000 евра. Дополнително, корисниците на оваа мерка можат, во текот на првата година од кофинансирањето на проектот, да добијат покривање во висина од 50 % од годишната членарина за учество во Заедниците за знаење и иновации на ЕИТ.
--	--

	Финансиската поддршка ќе се доделува врз конкурентна основа преку јавни повици за поднесување предлог-проекти, кои ќе останат отворени до исцрпување на расположливите средства или до истекот на рокот утврден во јавниот повик. Кофинансирањето ќе го обезбедува ИНОВА, при што буџетски средства за операционализација на Агенцијата се обезбедени во Буџетот на Република Северна Македонија за 2026 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 253), во рамките на потставката 464 – „Други трансфери“, во вкупен износ од 59.250.000,00 денари. Од овие средства, износ од 9.225.000,00 денари (150.000,00 евра) е наменет за мерките за поддршка на поврзување, вклучително и советодавната поддршка и кофинансирање, согласно со Правилникот. Годишниот план за работа на Агенцијата за 2026 година и повеќегодишната програма за периодот 2026–2029 година беа донесени во март 2026 година, при што се потврди распределбата на буџетот во рамките на сопствените ресурси на Агенцијата обезбедени од државниот буџет. Дополнително, со член 21 од Правилникот се уредуваат постапките за следење и оценување. Целта на овие механизми е да се следи напредокот во спроведувањето на планираните активности во рамките на поддржаните проекти, да се утврди дали направените трошоци се во согласност со одобрениот проектен буџет за дадениот период и со постапките на ИНОВА, како и да се оцени степенот на постигнување на резултатите по завршувањето на проектот. Методите за следење и оценување опфаќаат разгледување и одобрување на извештаите што ги доставуваат корисниците, спроведување теренски посети кај корисниците, оценување на постигнатите резултати преку добиената финансиска поддршка, како и спроведување детални деловни и финансиски анализи. Врз основа на горенаведеното, Комисијата го смета овој чекор за постигнат.
--	---

Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Во согласност со изворите на верификација, обезбедени беа следниве докази: • Закон за иновациска дејност, научно-технолошки развој и претприемништво („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 154/25 од 29 јули 2025 година). • Закон за изменување на Законот за иновациска дејност, научно-технолошки развој и претприемништво („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 192/25 од 17 септември 2025 година). • Правилник за олеснување на пристапот на македонските претпријатија, високообразовни и научноистражувачки установи до средствата на Европскиот институт за иновации и технологија (ЕИТ) и Европскиот совет за иновации (ЕСИ), донесен на 26 декември 2025 година. Корисникот дополнително достави: • Годишен план за работа на ИНОВА за 2026 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 65/2026 од 27 март 2026 година).
	• Повеќегодишна програма на ИНОВА за периодот 2026–2029 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 53/2026 од 12 март 2026 година).
Двојно финансирање	Не беа утврдени ниту пријавени придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Целосно постигнат.

Реформа 4.1.5. Реформа на управувањето со претпријатијата во државна сопственост со фокус на железничките и поштенските услуги

Чекор што се разгледува	Донесување Стратегија за државна сопственост и Закон за трговски друштва во државна сопственост
Основна вредност	0 (2024 година) (Не се донесени Законот и Стратегијата)
Краен рок на чекорот	декември 2025 година

Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот смета дека овој чекор не е постигнат.
Процена на резултатите од страна на Комисијата	Во согласност со Реформската агенда, од корисникот се очекува да го унапреди професионалното и активно управување со државната сопственост, истовремено зајакнувајќи ги напорите за осигурување рамноправни услови меѓу претпријатијата во државна сопственост и останатите претпријатија. Начелата и препораките на Организацијата за економска соработка и развој (ОЕЦД) се наведени во целата Реформска агенда како најдобра практика што треба да се земе предвид. Согласно со тоа, Стратегијата и Законот треба да воспостават цврста правна рамка за управување со државната сопственост, која ќе поддржи ефикасно корпоративно управување и раководење со трговските друштва во државна сопственост и јавните претпријатија, и ќе осигури ефективен надзор над нивното работење. Чекорот опфаќа два последователни подуслова: <i>I. Донесување Стратегија за државна сопственост</i> Работната група за изготвување на Стратегијата и Законот ја формираше министерот за економија и труд на 8 октомври 2025 година, со учество на претставници од Министерството за финансии, Управата за јавни приходи, Централниот регистар, Кабинетот на претседателот на Владата и Комисијата за хартии од вредност. Одржани се повеќе работни состаноци, а изготвен е нацрт на стратегијата, која сè уште не е донесена. <i>II. Донесување Закон за друштва во државна сопственост</i>
	Изготвен е Нацрт-закон за јавни претпријатија и трговски друштва во сопственост или со учество на Република Северна Македонија, но сè уште не е донесен. Истата Работна група која е задолжена за изготвување на Стратегијата работи и на изготвување на новиот закон. За да се постигне овој чекор, Собранието мора да го донесе новиот закон. Процесот треба да е инклузивен, навремен и да се темели на широк политички консензус. Врз оваа основа, Комисијата смета дека овој чекор не е постигнат.

Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Не се обезбедени докази во согласност со изворите на верификација, но корисникот поднел: Одлука на Владата од 13–14 декември 2025 година за формирање Работна група за изготвување Нацрт-закон за јавни претпријатија и трговски друштва во сопственост или со учество на Република Северна Македонија, како и записници од состаноците на Работната група.
Двојно финансирање	Утврдени или пријавени беа придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор. Работната група ја поддржа експерт ангажиран од Германското друштво за меѓународна соработка (GIZ), кој даде стручни препораки во процесот на развој на Стратегијата и Законот. Комисијата ќе оцени дали степенот на ваквите придонеси претставува случај на двојно финансирање кога чекорот ќе се пријави за целосно постигнат.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Не е постигнат. „Грејс-периодот“ трае до 31 декември 2026 година.

Реформа 4.1.5. Реформа на управувањето со претпријатијата во државна сопственост со фокус на железничките и поштенските услуги

Чекор што се разгледува	<i>Донесување на планот за реструктурирање на операторот на железницата во државна сопственост и управителот на железничката инфраструктура до јануари 2025 година</i>
Основна вредност	0 (2024 година)
Краен рок на чекорот	јуни 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот го смета овој чекор за постигнат.

Процена на резултатите од страна на Комисијата	По Одлуката за спроведување С(2025)6876 на Комисијата од 8 октомври 2025 година (претходна оценка на Комисијата), од корисникот се бараше да ги ревидира акциските планови за реструктурирање, да ги земе предвид забелешките на Комисијата и да ги усогласи со утврдените критериуми во Реформската агенда. Согласно со тоа, на 30 декември 2025 година Владата ги донесе ревидираните акциски планови за Јавното претпријатие за железничка инфраструктура (МЖИ) и акционерското друштво „Железници на Република Северна Македонија Транспорт АД – Скопје“ (ЖРСМ Транспорт), кои Министерството за транспорт ги преработи со поддршка од експерти за реструктурирање на железничкиот сектор. Ревидираниот акциски план на МЖИ е унапреден со подетална анализа на изворите на приходи и двигателите на трошоците. Планот опфаќа 11 активности, претставени со детални рокови и расчленување на подактивности, насочени кон мерки што ќе овозможат зголемување на приходите, оптимизација на трошоците и модернизација на корпоративното управување, надзорот и раководството. Клучните мерки опфаќаат сегментација на операциите и услугите, воведување методологија за распределба на трошоците, редизајн на надоместоците за пристап до железничката инфраструктура, ревизија и ефективна примена на Договорот за управување и инфраструктура врз основа на систем на мерење на резултатите, зајакнување на механизмите за управување и надзор, како и амортизација и подобро управување со средствата. Овие мерки заеднички се очекува да ја зголемат одговорноста на раководството и квалитетот на донесувањето одлуки, да го подобрат квалитетот на финансиските и оперативните информации и подобро да ги усогласат ценовните политики и договорните односи со реалните трошоци, со што ќе се поддржи обезбедувањето услуги, ќе се зајакне буџетската дисциплина и ќе се намалат структурните загуби. Соодветно на тоа, делот за клучни показатели на успешност (КПУ) ги поврзува овие мерки со показателот нето-оперативен приход, дефиниран како разлика меѓу приходите и расходите од работењето, со што се истакнува подобрувањето на финансиските резултати и оперативната одржливост на претпријатието, додека показателите поврзани со човечките ресурси ја
--	--

	одразуваат стратегијата за ограничување на трошоците. Слично на тоа, ревидираниот акциски план на ЖРСМ е унапреден преку подетална дијагностичка анализа на изворите на приходи и двигателите на трошоците. Планот содржи 13 активности и почетна „мерка нула“, претставени со детални рокови и расчленување на активностите, насочени кон зголемување на приходите и оптимизација на трошоците, со цел модернизација на корпоративното управување, надзорот и раководството. Клучните мерки опфаќаат основна сегментација на деловните активности на товарниот превоз, патнички превоз (обврска за јавна услуга (ОЈУ) или не), логистички услуги и влечна дејност, со одделни центри на трошоци и структура на приходи. Планот предвидува и зајакнување на рамката за корпоративно управување и клучни показатели на успешноста, комерцијален раст преку интермодални коридори и нови товарни производи, унапредување на меѓународната коридорска соработка, проширување на приходите од логистички и терминални услуги, современа рамка за јавна услуга (обврска за јавна услуга/договор за јавна услуга) со надомест врз основа на успешност, модернизација на возниот парк, преквалификација на работната сила, дигитална трансформација на претпријатието (вклучително и систем за управување со транспортот и решение за деловна интелигенција), мерки за енергетска ефикасност, ревалоризација на гудвилот и монетизација на отпадниот материјал. Показателот е јасно дефиниран така што ги одразува приходите и расходите од реалното работење, давајќи точна слика за финансиската одржливост на претпријатието. Според тоа, делот за клучни показатели на успешност (КПУ) ги поврзува овие мерки со показателот нето-оперативен приход, дефиниран како разлика меѓу приходите и расходите од работењето, со што се истакнува подобрувањето на финансиските резултати и оперативната одржливост на претпријатието, додека показателите поврзани со човечките ресурси ја одразуваат стратегијата за ограничување на трошоците. Планот ги одразува синергиите со меѓународните финансиски институции, вклучително и мерките за енергетска ефикасност и дигитална трансформација поддржани од Светска банка, додека новиот суверен заем од Европската банка за обнова и развој (ЕБОР), потпишан и ратификуван кон крајот на декември 2025 година, ќе ја поддржи модернизацијата на возниот парк преку набавка
--	---

	на пет нови електрични локомотиви. Документите што се доставени за МЖИ и ЖРСМ се сметаат за планови за реструктурирање во смисла на Реформската агенда. Тие ги исполнуваат клучните квалитативни критериуми утврдени во описот на чекорот, ги поврзуваат плановите со финансиските и транспортните цели предвидени во следните реформски чекори и се насочени кон решавање на клучните структурни прашања, вклучително и преквалификација на работната сила и ограничување на трошоците, наплата на приходи, зајакнување на билансната состојба и примена на пристап кој се темели на успешност во однос на државната поддршка. Врз основа на горенаведеното, Комисијата го смета овој чекор за постигнат.
Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Во согласност со изворите на верификација, обезбедени беа следниве докази: • Два акциски плана за реструктурирање, еден за МЖИ и еден за ЖРСМ. • Извадок од 140. седница на Владата, одржана на 30 декември 2025 година, во врска со формалното донесување на Акцискиот план на МЖИ за периодот 2026–2027 година од Владата. • Извадок од 140. седница на Владата, одржана на 30 декември 2025 година, во врска со формалното донесување на Акцискиот план на ЖРСМ за периодот 2026–2027 година од Владата.

	Корисникот дополнително достави: Финансиски извештаи, ревизорски извештаи за 2023 и 2024 година, како и деловни и инвестициски планови за 2025 година на двете претпријатија,
	со што се обезбедува сеопфатен увид во финансиските предизвици и стратегиската насока на претпријатијата. - Правната основа за основањето и функционирањето на двете претпријатија, односно Законот за јавните претпријатија и Законот за трговските друштва. - Одлуки на Управниот одбор и на Надзорниот одбор на ЖРСМ и МЖИ, како и документација поврзана со формирањето работна група за ревизија на плановите. Како дел од нејзината проценка, Комисијата ја разгледа целата поднесена документација. Дополнително, Комисијата изврши увид во извештаите од ангажманот на експертите обезбедени преку техничката помош на Европската Унија и внимателно го следеше целиот процес.
Двојно финансирање	Беа пријавени придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор. Техничката помош финансирана од Европската Унија обезбеди јакнење на капацитетите на МЖИ и ЖРСМ преку пренесување знаења и најдобри практики на раководните структури на претпријатијата, давање препораки за пристапот кон реструктурирањето и обезбедување методолошка поддршка на Работната група задолжена за изработка на плановите. Врз основа на оцената на Комисијата, степенот на овие придонеси не претставува случај на двојно финансирање, бидејќи поддршката беше првенствено насочена кон подобрување на експертизата, додека корисникот ги реализираше главните цели на чекорот.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Целосно постигнат.

Реформа 4.1.7. Распоредување интелигентен транспортен систем (ИТС) и е-товар

Чекор што се	<i>Спроведување ИТС-рамки за патишта</i>
---------------------	--

разгледува	
Основна вредност	0 (2023 година)
Краен рок на чекорот	декември 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот смета дека овој чекор не е постигнат.
Процена на резултатите од страна на Комисијата	Овој чекор предвидува усогласување со Директивата (ЕУ) 2023/2661 за рамката за распоредување интелигентни транспортни системи (ИТС) во областа на патниот транспорт и за интерфејсите со другите видови транспорт, со која се изменува Директивата 2010/40/ЕУ,
	Делегираната регулатива (ЕУ) 2022/670 за обезбедувањето информативни услуги за сообраќајот во реално време низ ЕУ (RTTI) и Делегираната регулатива (ЕУ) 2024/490 за обезбедувањето информативни услуги за мултимодални патувања низ ЕУ. Собранието го донесе Законот за изменување на Законот за јавните патишта, со кој се овозможува усогласување со наведеното законодавство на ЕУ во областа на ИТС („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 269/25). За целосно усогласување со преостанатите одредби од делегираните регулативи потребно е донесување подзаконски акти. На 20 ноември 2025 година, Нацрт-законот ѝ беше доставен на Европската комисија за коментари. Беа споделени повратни информации, укажувајќи дека сè уште не е постигната целосна усогласеност со законодавството на ЕУ во областа на ИТС. Република Северна Македонија треба да ги земе предвид овие коментари, а Европската комисија повторно ќе го разгледа ревидираниот законски текст пред Собранието да ги донесе измените. Врз оваа основа, Комисијата смета дека овој чекор не е постигнат.

Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Во согласност со изворите на верификација, обезбедени беа следниве докази: - Закон за изменување на Законот за јавните патишта („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 269/25 од 31 декември 2025 година). Корисникот дополнително достави: - Записник од 129. седница на Владата, одржана на 18 ноември 2025 година.
Двојно финансирање	Не беа утврдени придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Не е постигнат. „Грејс-периодот“ трае до 31 декември 2026 година.

Реформа 5.2.1. Подобрување на судскиот интегритет преку ревидирање на процесите на регрутирање, селекција, именување, оценување, унапредување, преместување и разрешување на судии и обвинители.

Чекор што се разгледува	<i>Донесување и навремено спроведување нов Закон за јавното обвинителство и нов Закон за Советот на јавните обвинители, во согласност со правото на ЕУ и европските стандарди, вклучително и мислењето на Венецијанската комисија.</i>
Основна вредност	0 (2024 година)
Краен рок на чекорот	декември 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот смета дека овој чекор не е постигнат.

Процена на резултатите од страна на Комисијата	Во октомври 2024 година, министерот за правда формираше Работна група за изработка на Закон за изменување и дополнување на Законот за јавното обвинителство и Закон за изменување и дополнување на Законот за Советот на јавните обвинители. Конечниот текст на Нацрт-законот за јавното обвинителство беше објавен за јавна консултација на 4 април 2025 година, додека Законот за Советот на јавните обвинители беше предмет на јавна консултација во јуни 2025 година. Двата нацрт-закона беа преведени и доставени до Венецијанската комисија при Советот на Европа, која го даде нејзиното мислење на 14 октомври 2025 година. Венецијанската комисија заклучи дека, иако двата закона содржат бројни позитивни решенија, остануваат одредени недостатоци што треба да се надминат. Владата го донесе Нацрт-законот за јавното обвинителство на 30 декември 2025 година и му го достави на Собранието на понатамошно постапување. Законот за Советот на јавните обвинители се наоѓа во владина постапка. За овој чекор да се смета за постигнат, потребно е Собранието да ги донесе двата закона. Врз основа на горенаведеното, Комисијата смета дека овој чекор не е постигнат.
Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Не се обезбедени докази во согласност со изворите на верификација, но корисникот поднел: • Одлуки за формирање на Работната група (бр. 08-578/3 од 30 октомври 2024 година, бр. 08-578/4 од 6 декември 2024 година и бр. 21-157/1 од 16 јануари 2025 година). • Барање од Министерството за правда за добивање мислење од Венецијанската комисија. • Заедничко мислење на Венецијанската комисија за Нацрт-законот за јавното обвинителство и Нацрт-законот за Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија, донесено на 114. пленарна седница одржана на 10 октомври 2025 година. • Заклучок од седница на Владата за донесување на Законот за јавното обвинителство, од 31 декември 2025 година.
Двојно финансирање	Не беа утврдени ниту пријавени придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор.

Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Не е постигнат. „Грејс-периодот“ трае до 31 декември 2026 година.
--	--

Реформа 5.2.1. Подобрување на судскиот интегритет преку ревидирање на процесите на регрутирање, селекција, именување, оценување, унапредување, преместување и разрешување на судии и обвинители.

Чекор што се разгледува	<i>Осигурување финансиска независност на правосудството за да се постигнат целите на Развојната секторска стратегија за правосудството (2024-2028), во согласност со Законот за судскиот буџет.</i>
Основна вредност	0,3 % БДП за судскиот буџет и 0,2 % од државниот буџет за буџетот на обвинителството (2024 година)
Краен рок на чекорот	декември 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот смета дека овој чекор не е постигнат.
Процена на резултатите од страна на Комисијата	Работната група за изготвување предлог на Закон за судскиот буџет се формираше во октомври 2025 година. Нацрт-законот за судскиот буџет се наоѓа во владина постапка. За овој чекор да се смета за постигнат, Собранието треба да го донесе Законот. Во однос на буџетската независност на Јавното обвинителство, Нацрт-законот за јавното обвинителство треба да содржи одредби со кои ќе се осигури буџетска автономија на Јавното обвинителство. Согласно со тоа, финансиските барања на Судскиот буџетски совет и на Јавното обвинителство треба да се распределат без намалување и без влијание од надворешни фактори, со обезбедување соодветно финансирање. Законот за судскиот буџет би требало да придонесе кон осигурување финансиска независност на судството и зајакнување на судската независност, вклучително и функционалната и оперативната независност на судските органи, преку воспоставување правна рамка усогласена со европските стандарди. Врз основа на горенаведеното, Комисијата смета дека овој чекор не е постигнат.

Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Не се обезбедени докази во согласност со изворите на верификација, но корисникот поднел: • Одлука за формирање Работна група за изготвување предлог на Закон за судскиот буџет (<i>архивски бр. 08-2123/1 од 31 октомври 2025 година</i>). • Заедничко мислење на Венецијанската комисија за Нацрт-законот за јавното обвинителство и Нацрт-законот за Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија, донесено на 114. пленарна седница одржана на 10 октомври 2025 година. • Заклучок од седница на Владата за донесување на Законот за јавното обвинителство, од 31 декември 2025 година.
Двојно финансирање	Не беа утврдени ниту пријавени придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Не е постигнат. „Грејс-периодот“ трае до 31 декември 2026 година.

Реформа 5.2.2. Донесување и спроведување нов Акциски план за спречување корупција во судството за 2026-2029 година

Чекор што се разгледува	<i>Донесување на Акцискиот план за спречување корупција во судството за 2026-2029 година</i>
Основна вредност	0 (2024 година) (Тековниот акциски план, донесен во март 2021 година, го опфаќа периодот 2022–2025 година)
Краен рок на чекорот	декември 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот го смета овој чекор за постигнат.

Процена на резултатите од страна на Комисијата	Судскиот совет на Република Северна Македонија ги донесе Програмата и Акцискиот план за спречување и следење на корупцијата во судството 2026-2029 на седницата одржана на 3 декември 2025 година и ги објави на веб-страницата на Судскиот совет. Новата Антикорупциска програма е осмислена и структурирана во четири посебни делови. Првиот дел е посветен на Судскиот совет, како орган на управување со судството, и ги утврдува специфичните цели, приоритети и мерки што се директно поврзани со неговите надлежности, одговорности и институционална улога. Вториот дел се однесува на судството во целина и содржи мерки насочени кон зајакнување на интегритетот, транспарентноста и отчетноста на судовите и судските институции. Овие две области заедно обезбедуваат сеопфатна рамка за справување со ризиците од корупција, како на ниво на управување, така и во секојдневното функционирање на судството. Третиот дел содржи предлози за спроведување, известување и следење на реализацијата на Антикорупциската програма и Акцискиот план, додека четвртиот дел ги утврдува предложените мерки за транспарентност и видливост. Тригодишниот акциски план дефинира две области на дејствување за Судскиот совет и судските институции со цел да обезбеди двоен пристап: од една страна, да го зајакне управувањето со судството преку поголема отчетност и транспарентност на Судскиот совет, а од друга страна, да ги втемели начелата на интегритет и антикорупциските практики во секојдневното работење на судските институции. Тој е осмислен не како статична програма, туку како динамичен, партиципативен и приспособлив модел, кој им овозможува на институциите да утврдуваат приоритети и да ги приспособуваат активностите во согласност со променливиот контекст. За да се осигури конкретно спроведување, на државните институции коишто се наведени во Акцискиот план треба да им се стават на располагање потребните човечки и технички ресурси. Дополнително, потребно е да се воспостави соодветен механизам за следење на спроведувањето, како и да се осигури синергија со новата општа антикорупциска програма што треба да се развие за периодот 2026–2030 година.
--	---

	Врз основа на горенаведеното, Комисијата го смета овој чекор за постигнат.
Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Во согласност со изворите на верификација, обезбедени беа следниве докази: • Акциски план 2026–2029 објавен на веб-страницата на Судскиот совет. Корисникот дополнително достави: • Програма за спречување и следење на корупцијата во судството.
Двојно финансирање	Беа пријавени придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор. Антикорупцискиот фонд на Француската агенција за развој обезбеди техничка поддршка за изготвување на извештајот за оценување на спроведувањето на претходната Програма и Акцискиот план за периодот 2022–2025 година. Исто така, тој даде препораки за развој на новиот Акциски план за периодот 2026–2029 година. Врз основа на оцената на Комисијата, степенот на овие придонеси не претставува случај на двојно финансирање, бидејќи поддршката беше првенствено насочена кон

	подобрување на експертизата, додека корисникот ги реализираше главните цели на чекорот.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Целосно постигнат.

Реформа 5.3.1 Спроведување на подобрена регулаторна рамка на Судскиот совет особено за дисциплинските и жалбените постапки за судии (во согласност со Оценската мисија на ТАИЕХ од септември 2023 година)

Чекор што се разгледува	<i>Донесен нов Закон за Судскиот совет во согласност со „Оценската мисија“ за функционирањето на Судскиот совет, од септември 2023 година, и мислењето на Венецијанската комисија</i>
Основна вредност	0 (2024 година)
Краен рок на чекорот	јуни 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот го смета овој чекор за постигнат.

Процена на резултатите од страна на Комисијата	Во согласност со Реформската агенда, измените на Законот за Судскиот совет треба да се осврнат на преостанатите препораки на Венецијанската комисија при Советот на Европа, како и на оценските мисии на ЕУ за Судскиот совет. Корисникот треба, исто така, да осигури дека неговата правна рамка е целосно усогласена со европските стандарди и дека ефективно ја гарантира независноста на судството, вклучително и функционалната и оперативната независност, како што е нагласено во Оценската мисија на Инструментот за техничка помош и размена на информации (ТАИЕКС) што се спроведе во септември 2023 година. Оценската мисија на ТАИЕКС изнесе низа препораки, особено во однос на појаснување на статусот, мандатот и критериумите за квалификација на членовите на Судскиот совет, како и зајакнување на транспарентноста на Советот и доработување на правилата што се однесуваат на именување и дисциплински постапки за судиите и членовите на Судскиот совет. Работната група првично се оформи во ноември 2023 година со мандат да изработи акциски план за спроведување на препораките од Оценската мисија. Во јануари 2025 година се оформи работна група од 11 членови со цел да се зголеми ефикасноста и да се забрза изработката на нацрт-законот. Нејзината улога беше да ги разгледа и интегрира забелешките коишто се собраа за време на јавните расправи. По изработка на нацрт-законот, Министерството за правда побара мислење од Венецијанската комисија. На 16 јуни 2025 година, Венецијанската комисија донесе мислење за нацрт-законот. Ова мислење е ограничено на проценка на степенот на спроведување на преостанатите препораки од нејзиното мислење од 2019 година. Работната група работеше на предлогот за да ги земе предвид препораките. Владата го донесе Законот на 18 ноември 2025 година и ѝ го достави на Европската комисија за мислење на 4 декември 2025 година, заедно со образложенија за начинот на кој се вметнати препораките од Венецијанската комисија. Во нејзините забелешки, Комисијата укажа дека, иако поголемиот дел од препораките се
--	---

	земени предвид, сè уште не е постигната целосна усогласеност со препораките на Венецијанската комисија и на Оценската мисија. Собранието го донесе Законот на 29 декември 2025 година, без целосно да се осврне на добиените забелешки. Неколку препораки треба да се земат предвид преку понатамошни измени: 1) Појаснување на параметрите за оценување, кои сè уште не се разгледани од релевантната работна група Ова останува непроменето во новиот закон. Објаснувањата од Министерството за правда наведуваат дека работната група се насочила исклучиво на Оценската мисија на ТАИЕКС од 2023 година, а не на препораките на Венецијанската комисија од 2019 година. Сепак, Реформската агенда бара новиот Закон за Судскиот совет да се усогласи и со Оценската мисија за функционирањето на Судскиот совет и со мислењето на Венецијанската комисија. 2) Осигурување дека именувањата што ги врши Собранието се темелат врз начелото на заслуги Министерството за правда наведе дека членовите 12 и 13 од Законот за Судскиот совет се доволни филтри за „заслуги“. Сепак, Оценската мисија препорачува постапка слична на онаа кај Антикорупциската комисија, која вклучува не само јавни интервјуа, туку и бодување од професионално и независно тело. Воспоставените критериуми не го земаат предвид целосно ризикот од политичко влијание во процесот на селекција. 3) Појаснување на основите за разрешување на претседателот и заменик-претседателот на Судскиот совет Иако воведувањето праг од четири члена за започнување „гласање доверба“ претставува чекор напред, тоа не ја исполнува целосно препораката на Венецијанската комисија за јасно утврдени основи за нивно разрешување од функцијата, коишто се одвоени од општите дисциплински основи, со цел да се спречат политички или произволни мотиви. Во контекст на Реформската агенда, Комисијата смета дека за овој чекор да се смета за постигнат, корисникот
--	---

	треба да го измени донесениот закон и да ги вметне овие препораки. Дополнително, Комисијата ги повикува органите во Северна Македонија да ги земат предвид сите други релевантни преостанати препораки од Оценската мисија и Венецијанската комисија, особено оние поврзани со одлучувачкото мнозинство. Политичкиот дијалог за спроведување на овие препораки треба да продолжи, со цел законските измени да се усогласат со процесот на пристапување. Врз основа на горенаведеното, Комисијата смета дека овој чекор не е постигнат.
--	---

Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Во согласност со изворите на верификација, обезбедени беа следниве докази: • Закон за Судскиот совет („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 262/2025, 31 декември 2025 година) и неговиот превод на англиски јазик. • Извештај за спроведувањето на препораките на Оценската мисија. Корисникот дополнително достави: • Одлука бр. 08-2855/1 за формирање работна група од 16 ноември 2023 година. • Одлука бр. 08-142/2 за формирање работна група од 16 јануари 2025 година. • Писмо бр. 21-1034/1 – акт на Министерството за правда со кој се бара мислење од Венецијанската комисија. • Мислење на Венецијанската комисија https://www.coe.int/en/web/venice-commission/-/cdl-ad-2025-026-e • Акт на Министерството за правда со кој Нацрт-законот ѝ се доставува на Владата за донесување. • Следење на препораките од Мислењето CDL-AD(2025)026 на Венецијанската комисија за Нацрт-законот за Судскиот совет. • Преглед на усогласеноста со препораките од Оценската мисија на ЕУ.
Двојно финансирање	Не беа утврдени ниту пријавени придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Не е постигнат. „Грејс-периодот“ трае до 30 јуни 2026 година.

Реформа 5.3.1 Спроведување подобрена регулаторна рамка на Судскиот совет, особено за дисциплинските и жалбените постапки за судиите (во согласност со Оценската мисија на ТАИЕКС од септември 2023 година)

Чекор што се разгледува	Нови членови на Судскиот совет (кои ги заменуваат оние на кои им е истечен мандатот) избрани во
---------------------------------------	--

	<i>согласност со изменетиот закон</i>
Основна вредност	0 (2024 година)
Краен рок на чекорот	декември 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот смета дека овој чекор не е постигнат.

Процена на резултатите од страна на Комисијата	Реформата се надоврзува на претходните активности во спроведувањето на чекорот со рок до јуни 2025 година „Нов Закон за Судскиот совет донесен во согласност со ‘Оценската мисија’ за функционирањето на Судскиот совет од септември 2023 година и мислењето на Венецијанската комисија“. Според тоа, треба да се вметнат одредби за избор на членовите на Судскиот совет со цел зајакнување на кредибилитетот и намалување на политичкото влијание, вклучително и преку воведување кворум или минимален број гласови за избор на членови од редот на судии/обвинители. Дополнително, Деловникот за работа на Советот треба соодветно да се измени. Новиот Закон за Судскиот совет беше донесен на 29 декември 2025 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 262/2025), вклучително и ажурирана постапка за избор на неговите членови, согласно со член 12 кој ги уредува условите и критериумите. Тој има за цел да воведо изборен кворум и гаранции за осигурување транспарентност, интегритет и професионалност на кандидатите. Освен тоа, Правилникот за работа сè уште не е изменет. Во согласност со целта на чекорот и врз основа на ажурираната постапка, изборот на нови членови за пополнување на испразнетите позиции треба да продолжи. Првично, во јули 2025 година истече мандатот на член избран од Собранието од редот на истакнати правници, при што постапката за пополнување на испразнетото место според новите критериуми е во тек. Дополнителна празна позиција беше објавена во ноември 2025 година, за која изборот е закажан за почетокот на 2026 година. Во декември 2025 година истече мандатот на уште два члена, за кои на 12 јануари 2026 година Собранието избра два нови члена според новите критериуми, врз основа на предлог на претседателот на Република Северна Македонија. Иако е постигнат значаен напредок и правната основа за избори е изменета, процесот на пополнување на испразнетите места сè уште не е целосно завршен. Два избори се успешно спроведени, иако по истекот на рокот на чекорот, две постапки се во тек, а уште две испразнети места се очекува да се објават во февруари и да се пополнат во согласност со новите критериуми. Врз оваа основа, Комисијата смета дека овој чекор не
--	--

	е постигнат.
--	---------------------

Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Во согласност со изворите на верификација, обезбедени беа следниве докази: • Закон за Судскиот совет („Службен весник“ бр. 262/2025, 31 декември 2025 година). • Одлука за избор на двајца членови на Судскиот совет од Собранието на Република Северна Македонија („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 6/2025, 14 јануари 2025 година). Корисникот дополнително достави: • Јавен оглас за избор на член на Судскиот совет од редот на истакнати правници („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 233/25, 17 ноември 2025 година). • Јавен оглас за избор на член на Советот од редот на судиите припадници на заедницата која е повеќе од 20 % од населението во Република Северна Македонија, бр. 02-2324 од 19 ноември 2025 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 235/25, 20 ноември 2025 година).
Двојно финансирање	Не беа утврдени ниту пријавени придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Не е постигнат. „Грејс-периодот“ трае до 31 декември 2026 година.

Реформа 5.3.1 Спроведување подобрена регулаторна рамка на Судскиот совет, особено за дисциплинските и жалбените постапки за судиите (во согласност со Оценската мисија на ТАИЕКС од септември 2023 година)

Чекор што се разгледува	<i>Судиите и обвинителите кои се предмет на дисциплинска постапка ги имаат сите гаранции за правично судење</i>
Основна вредност	0 (2024 година)
Краен рок на чекорот	декември 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот смета дека овој чекор не е постигнат.

Процена на результатите од страна на Комисијата	Во согласност со Реформската агенда, чекорот се состои од два подуслова: <i>I. Права на судиите во дисциплински постапки</i>
--	--

	Реформата се надоврзува на претходните активности во спроведувањето на чекорот со рок до јуни 2025 година „Нов Закон за Судскиот совет донесен во согласност со ‘Оценската мисија’ за функционирањето на Судскиот совет од септември 2023 година и мислењето на Венецијанската комисија“. Новиот Закон за Судскиот совет кој беше донесен на 29 декември 2025 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 262/2025) содржи одредби и гаранции со кои се осигурува правично судење во дисциплинските постапки. Особено, законот има за цел да ја зајакне судската заштита преку јасно гарантирање на правото на жалба и воведување двостепена судска ревизија на одлуките за разрешување пред Управниот суд и Вишиот управен суд. Исто така, се зајакнуваат процедуралните гаранции, вклучително и утврдените рокови, образложени одлуки и механизми за отчетност, со што се надминуваат претходните недостатоци во однос на правната заштита и роковите за жалба. Законот овозможува доверливи постапки и затворени седници на Советот само под строги услови (двотретинско мнозинство со јавно образложение), при што ваквите исклучоци не се применуваат на седници за избор на судии. Јавни расправи се одржуваат по барање на судијата. Комисијата заклучува дека по овој подуслов е постапено. <i>II. Права на јавните обвинители во дисциплински постапки</i> Реформата се надоврзува на тековните активности во спроведувањето на чекорот со рок до декември 2025 година: „Навремено донесени и спроведени нов Закон за јавното обвинителство и нов Закон за Советот на јавните обвинители, во согласност со правото на ЕУ и европските стандарди, вклучително и мислењето на Венецијанската комисија“. Нацрт-законите за јавното обвинителство и за Советот на јавните обвинители се изготвени со цел да се воведат одредби и гаранции за правично судење во дисциплинските постапки, во согласност со реформската цел. Законите беа предмет на консултација и добија мислење од Венецијанската комисија на нејзината 144. пленарна седница (9–10 октомври 2025 година). Потоа, Владата ги донесе законите: Законот за јавното обвинителство на 30 декември 2025 година и Законот за Советот на јавните обвинители на 9 февруари 2026 година. Пред нивното
--	---

	доставување до Собранието, нацрт-законите треба да ѝ се достават на Европската комисија за мислење заедно со табелите за усогласеност. За овој чекор да се смета за исполнет, потребно е Собранието да ги донесе преостанатите два закона за јавното обвинителство и Советот на јавните обвинители, вклучително и одредби и гаранции за дисциплинските постапки, во согласност со европските стандарди и мислењето на Венецијанската комисија. Врз оваа основа, Комисијата смета дека овој чекор не е постигнат.
--	--

Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Во согласност со изворите на верификација, обезбедени беа следниве докази: • Закон за Судскиот совет („Службен весник“ бр. 262/2025, 31 декември 2025 година). • Заедничко мислење на Венецијанската комисија за Предлог-законот за Судскиот совет на Република Северна Македонија, донесено на 143. пленарна седница одржана на 13 и 14 јуни 2025 година (https://www.coe.int/en/web/venice-commission/-/cdl-ad-2025-026-e). • Заедничко мислење на Венецијанската комисија за Нацрт-законот за јавното обвинителство и Нацрт-законот за Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија, донесено на 114. пленарна седница одржана на 9-10 октомври 2025 година. Корисникот дополнително достави: • Заклучок од седница на Владата за донесување на Законот за јавното обвинителство, од 30 декември 2025 година.
Двојно финансирање	Утврдени беа придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор. Во однос на новиот Закон за Судскиот совет (одредби за судиите), ИПА-проектот за владеење на правото (ROLAW) обезбеди експертска поддршка за степенот на транспонирање на препораките од Оценската мисија и мислењето на Венецијанската комисија, при што придонесе со аналитички капацитет во процесот на изработка во рамките на работната група, вклучително и во одредбите за правото на правично судење во дисциплинските постапки. Комисијата ќе оцени дали степенот на ваквите придонеси претставува случај на двојно финансирање, откако чекорот ќе се пријави за целосно постигнат.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Не е постигнат. „Грејс-периодот“ трае до 31 декември 2026 година.

Реформа 5.5.1 Дополнителни ресурси доделени на Канцеларијата на Основното јавно обвинителство за организиран криминал и корупција, особено специјализирани обвинители, финансиски експерти и дигитални форензички аналитичари.

Чекор што се разгледува	<i>Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција е целосно и соодветно екипирано, особено со специјализирани обвинители, финансиски експерти и дигитални форензичари</i>
Основна вредност	13 јавни обвинители во Основното ЈО за организиран криминал и корупција; 21 истражител во Истражниот центар; 31 административен работник на Основното ЈО (2024 година)
Краен рок на чекорот	декември 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот смета дека овој чекор не е постигнат.

Процена на резултатите од страна на Комисијата	За да се постигне овој чекор, корисникот треба да осигури пополнување на сите слободни работни места во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција (ОЈОГОКК) со стручен и квалификуван кадар, во согласност со постапки за избор кои се темелат на заслуги. Во моментот, ОЈОГОКК има 13 јавни обвинители од вкупно предвидени 18 позиции: 17 специјализирани обвинители за организиран криминал и корупција и еден главен јавен обвинител на Основното јавно обвинителство. Во рамките на ова обвинителство, јавните обвинители се распределени по специјализирани одделенија насочени кон конкретни видови кривични дела: - Одделение за гонење кривични дела сторени од лица со полициски овластувања и припадници на затворската полиција (со еден раководител на одделение и двајца јавни обвинители); - Одделение за предмети поврзани со кривични дела што произлегуваат од комуникации реализирани преку апликацијата SKYECC (со двајца јавни обвинители); - Одделенија за гонење кривични дела од областа на тероризам и корупција (со по двајца јавни обвинители); - Национална единица за борба против криумчарење мигранти и трговија со луѓе (со еден раководител на одделение); - Двајца јавни обвинители постапуваат по општи предмети, согласно со надлежноста на ОЈОГОКК. Во Истражниот центар на ОЈОГОКК моментално се ангажирани 29 истражители. Овој тим има 26 лица кои привремено се распоредени од Министерството за внатрешни работи, двајца од Управата за финансиска полиција и еден од Царинската управа. Бројот на истражители може да варира во зависност од работниот обем на обвинителството. Административниот кадар во Јавното обвинителство работи со ниво на пополнетост од 45,07 %, при што од предвидените 71 работно место пополнети се само 32, а 39 работни места се слободни. Се изготвува нов Правилник за класификација на административниот
--	---

	кадар што ќе опфати работни места за финансиски експерти и форензички специјалисти. Вработувањето на овие специјалисти ќе бара одобрение од Министерството за финансии со цел обезбедување на потребните финансиски средства.
	Врз основа на горенаведеното, Комисијата смета дека овој чекор не е постигнат.

Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Не се обезбедени докази во согласност со изворите на верификација, но корисникот поднел: • Одлука за утврдување на бројот на јавни обвинители во јавните обвинителства и јавните обвинители во рамки на обвинителствата („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 172/23, 14 август 2023 година). • Годишен работен план на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција за 2025 година. • Стратегија за зајакнување на капацитетите за спроведување финансиски истраги и конфискација на имот за периодот 2025–2028 година, со Акциски план за 2025–2026 година. • Акциски план за спроведување на Стратегијата за финансиски истраги.
Двојно финансирање	Не беа утврдени ниту пријавени придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Не е постигнат. „Грејс-периодот“ трае до 31 декември 2026 година.

Реформа 5.5.2 Зголемување на бројот на истраги, гонења, правосилни пресуди, заплени и конечни конфискации за корупција, вклучително и случаи на корупција на високо ниво.

Чекор што се разгледува	<i>Донесување на Кривичниот законик во согласност со правото на ЕУ и европските стандарди, вклучително и дефиницијата за злоупотреба на функциите, со доволно долги рокови на застареност и ефективно, пропорционално и одвраќачко санкционирање</i>
Основна вредност	0 (2024 година) (тековен Кривичен законик)
Краен рок на чекорот	декември 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот смета дека овој чекор не е постигнат.

Процена на резултатите од страна на Комисијата	Во март 2025 година, Уставниот суд на Република Северна Македонија покажа резервираност во однос на уставноста на измените на Кривичниот законик што беа донесени во септември 2023 година и побара од Собранието да ги преиспита релевантните одредби.
	Во септември 2025 година, Министерството за правда формираше Работна група за изготвување нов Кривичен законик кој е во согласност со правото на ЕУ и европските стандарди. Работната група се надоврзува на работата што веќе ја изврши претходната работна група, со поддршка од Мисијата на Организацијата за безбедност и соработка во Европа (ОБСЕ) во Скопје, во периодот од 2020 до 2023 година. На Работната група сè уште ѝ трае мандатот и нема доставено предлог нов Кривичен законик до Министерството за правда. Потоа, Владата ќе треба да го одобри предлогот за да влезе во законодавна постапка. Откако Владата ќе го донесе, а пред да се достави до Собранието, предвидено е новиот Кривичен законик да подложи на консултации со Европската комисија, при што добиените забелешки и препораки ќе треба соодветно да се земат предвид и да се вметнат во Законикот. Покрај тоа, на 28 јануари 2026 година, Собранието донесе измени на Кривичниот законик по иницијатива на поединечни пратеници, со цел да се коригираат направените измени во 2023 година и како одговор на рокот за ревидирање утврден од Уставниот суд, кој во меѓувреме истече. Претседателката ги потпиша измените на 29 јануари. Овие измени беа претставени како привремено решение до донесувањето нов Кривичен законик. Врз оваа основа, Комисијата смета дека овој чекор не е постигнат.
Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Не се обезбедени докази во согласност со изворите на верификација, но корисникот поднел: • Одлука за формирање Работна група за изготвување нов Кривичен законик од декември, 2020 година. • Одлука за формирање Работна група за изготвување нов Кривичен законик од септември, 2025 година.

Двојно финансирање	Не беа утврдени ниту пријавени придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Не е постигнат. „Грејс-периодот“ трае до 31 декември 2026 година.

Реформа 5.5.2 Зголемување на бројот на истраги, гонења, правосилни пресуди, заплени и конечни конфискации за корупција, вклучително и случаи на корупција на високо ниво.

Чекор што се разгледува	<i>Донесување нов Закон за кривичната постапка, усогласен со правото на ЕУ и меѓународната практика</i>
Основна вредност	0 (2024 година) (тековен Закон за кривичната постапка)
Краен рок на чекорот	декември 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот смета дека овој чекор не е постигнат.
Процена на резултатите од страна на Комисијата	Со оглед на тоа што во тек се подготвителни активности за изработка на нов Кривичен законик, последователно ќе биде потребна и ревизија на Законот за кривичната постапка. Во согласност со Реформската агенда, потребно е донесување ревидиран Закон за кривичната постапка усогласен со правото на ЕУ и релевантните меѓународни стандарди. Во април 2021 година, Министерството за правда формираше Работна група за ревизија на Законот за кривичната постапка, надоврзувајќи се на работата на претходната работна група со поддршка од Мисијата на Организацијата за безбедност и соработка во Европа (ОБСЕ) во Скопје. По подолг период на неактивност, изготвувањето на текстот од Законот продолжи во пролетта 2025 година, со цел да се финализира текстот за да го донесе Владата, во координација и усогласување со тековната работа на новиот Кривичен законик. И покрај спроведените подготвителни активности, и слично на паралелниот процес за новиот Кривичен законик, сè уште не е донесен ревидиран Закон за кривичната постапка. Откако Владата ќе го донесе, а пред да се достави до Собранието, предвидено е новиот Кривичен законик да подложи на консултации со

	Европската комисија, при што добиените забелешки и препораки ќе треба соодветно да се земат предвид и да се вметнат во Законикот. Врз оваа основа, Комисијата смета дека овој чекор не е постигнат.
Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Не се обезбедени докази во согласност со изворите на верификација, но корисникот поднел: • Одлука за формирање Работна група за изготвување ревидиран Закон за кривичната постапка од април 2021 година.
Двојно финансирање	Беа пријавени придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор. Активностите на Работната група започнаа во април 2021 година, со техничка помош и поддршка за јакнење на капацитетите од повеќе заинтересирани страни, вклучително и Мисијата на ОБСЕ, а работата продолжи врз основа на претходно доставените материјали. Комисијата ќе оцени дали степенот на ваквите придонеси претставува случај на двојно финансирање кога чекорот ќе се пријави за целосно постигнат.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Не е постигнат. „Грејс-периодот“ трае до 31 декември 2026 година.

Реформа 5.6.1. Воведување целен пристап во борбата против сериозниот и

организираниот криминал, со конкретен акциски план и стратегија што води кон подобрување на евиденцијата на истрагите, обвиненијата, конечните пресуди, заплениите и конечните конфискувања во случаи на организиран криминал, вклучително и во случаи на високо ниво

Чекор што се разгледува	<i>Измена на Законот за оружјето усогласен со класификацијата на оружје на ЕУ</i>
Основна вредност	0 (2024 година) (нацрт-закон)
Краен рок на чекорот	декември 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот смета дека овој чекор не е постигнат.
Процена на резултатите од страна на Комисијата	Во согласност со целта на овој чекор, Законот за оружјето ќе се измени со цел усогласување со Директивите (ЕУ) 2021/555 и 2019/69, како и со Регулативите (ЕУ) бр. 258/2012 и 2015/2403, во однос на дефинициите, категоризацијата, техничките спецификации на алармното и сигналното оружје, транспортот на оружје и означувањето на огненото оружје. Нацрт-текстот на Законот е во фаза на изготвување од Работната група формирана за таа цел. Во ноември 2025 година, Нацрт-законот, заедно со Нацрт-извештајот за процена на влијанието на регулативата за Законот за оружјето, беше објавен за јавна консултација на платформата ЕНЕР. Периодот за јавна консултација заврши на 28 декември 2025 година. Како следен чекор, законот ќе ѝ се достави на Владата за донесување. Законот ќе ѝ се достави на Европската комисија за мислење, заедно со кореспондентните табелите за усогласеност, пред Собранието да го донесе. Врз основа на горенаведеното, Комисијата смета дека овој чекор не е постигнат.

Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Во согласност со изворите на верификација, обезбедени беа следниве докази: • Нацрт-законот за оружјето, како што е објавен за јавна консултација. Корисникот дополнително достави:
	• Нацрт-извештај за процена на влијанието на регулативата за Законот за оружјето, придружен на постапката за јавна консултација.
Двојно финансирање	Утврдени беа придонеси од трети страни како поддршка на постигнувањето на овој чекор. Техничка помош обезбеди Клириншката кука на Југоисточна и Источна Европа за контрола на малото и лесно оружје (СЕЕСАК) за спроведување на „Патоказот за одржливо решение за контрола на оружјето во Западен Балкан“, во рамките на Цел 1, која предвидува усогласување на законодавната рамка. Комисијата ќе оцени дали степенот на ваквите придонеси претставува случај на двојно финансирање кога чекорот ќе се пријави за целосно постигнат.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Не е постигнат. „Грејс-периодот“ трае до 31 декември 2026 година.

Реформа 5.7.1 Зајакнување на капацитетите за конфискување и поврат на имот во согласност со правото на ЕУ, воспоставување Канцеларија за поврат на имот АРО задолжена за идентификација и следење на криминалните средства, во согласност со правото на ЕУ.

Чекор што се разгледува	<i>Пополнети се сите отворени работни места на Агенцијата за управување со одземен имот</i>
Основна вредност	0 (2024 година)
Краен рок на чекорот	јуни 2025 година
Заклучок од прегледот на чекорот од страна на корисникот	Корисникот го смета овој чекор за постигнат.

Процена на резултатите од страна на Комисијата	Во март 2024 година, Собранието донесе измени на Законот за управување со конфискуван имот, имотна корист и одземени предмети во кривична и прекршочна постапка, со цел усогласување на законодавната рамка со тогаш важечката Директива 2014/42/ЕУ за замрзнување и конфискација на средства и приноси од кривични дела. Со овие измени се воведоа дополнителни надлежности, што значително го зголеми обемот на работа на Агенцијата. За исполнување на новите обврски, во декември 2024 година беше изменет Правилникот за систематизација, со што бројот на предвидени работни места во Агенцијата се зголеми на вкупно 79. Во текот на 2025 година, Агенцијата спроведе внатрешна анализа на обемот на работа со цел рационализација на бројот на систематизирани работни места од 79 на 65, без нарушување на основните функции, како и утврдување дуплирани или неспецијализирани работни места кои не одговараат на оперативните потреби. Затоа, беше ангажиран надворешен експерт кој треба да изготви нова
--	---

	функционална анализа, чие завршување се очекува во февруари 2026 година. Како резултат на тоа, ќе се измени важечкиот Правилник за систематизација. За постигнување на овој чекор, кој предвидува „пополнување на сите слободни работни места“, Агенцијата треба да се надоврзе на Актот за систематизација преку поднесување барање и обезбедување согласност од Министерството за финансии за предвидените вработувања. Потоа, Агенцијата треба да спроведе транспарентна постапка за вработување врз основа на заслуги, со цел работните места да се пополнат со најквалификуваните кандидати. Ова треба да се поткрепи со дополнителни докази, како што се правната основа со критериумите за селекција, објавените описи на работните места и обрасците за оправданост на вработувањето. Особено внимание треба да се посвети на вторите, кои треба уредно да се пополнуваат за секое пријавено вработување, со јасно наведување на образованието, искуството и причините за избор на кандидатот. По серија барања за вработување поднесени од Агенцијата, Министерството за финансии на 8 август 2025 година одобри 13 привремени вработувања. Од нив, се реализираа 11 вработувања, но договорите истекоеа во јануари 2026 година. Во согласност со целта на чекорот, вниманието треба да се насочи кон осигурување трајни вработувања и трансформација на привремените работни места во трајни. На 14 април 2025 година беше одобрено барањето на Агенцијата за пополнување пет работни места на неопределено време. Тоа вклучува четири административни службеници (двајца раководители на одделенија, еден помлад соработник и еден виш соработник – архивар) и едно помошно техничко лице (возач). Постапките за вработување кои беа јавно објавени во јули 2025 година, се прекинаа поради локалните избори, а потоа повторно продолжија. До декември 2025 година се реализираа вработувањата на помошно-техничкото лице и на тројца од четворицата административни службеници. За преостанатото работно место (помлад соработник) имаше повеќекратни огласи, но остана непополнето поради недостиг на пријавени кандидати. Се изготви Годишен план за вработување за 2026 година,
--	---

	кој предвидува 18 работни места на неопределено време, и беше одобрен од Министерството за финансии на 15 јануари 2026 година. Средствата се обезбедени, а постапките за вработување ќе започнат во соодветен рок. Како заклучок, на почетокот на 2025 година биле пополнети 39 работни места. Меѓутоа, во меѓувреме имало едно пензионирање, а се додаде и три нови трајни работни места, со што вкупниот број вработени на неопределено време достигнал 41 лице, плус едно помошно-техничко лице. Имајќи го предвид Правилникот за систематизација што бил во сила на 31 декември 2025 година, до рокот за известување не биле пополнети сите слободни работни места во Агенцијата.
--	---

	Врз основа на горенаведеното, Комисијата смета дека овој чекор не е постигнат.
Извршени проверки и користени докази при верификација на чекорот и поврзани наоди	Не се обезбедени докази во согласност со изворите на верификација. Сепак, корисникот поднел: ☐ Одлуки за вработување за: раководител на Одделението за извршување на судски одлуки, раководител на Одделението за сметководство и плаќања, виш соработник и возач. ☐ Одлука за невршење избор за едно работно место, поради недостиг на пријавени кандидати кои ги исполнуваат пропишаните услови: помлад соработник за ИТ-подршка. ☐ Годишен план за вработување на Агенцијата за 2025 година (<i>архивски бр. 04-1828/2, 14 април 2025 година</i>), со кој се предвидуваат 5 работни места на неопределено време (4 административни службеници и 1 помошно-техничко лице). ☐ Годишен план за вработување на Агенцијата за 2026 година (<i>архивски бр. 04-3410/13, 26 декември 2025 година</i>), со кој се предвидуваат 18 работни места на неопределено време. ☐ Барање за 13 привремени вработувања, како и одлуки за вработување на 12 лица со привремени договори и Изјава за повлекување од постапката за вработување на еден кандидат од вкупно 12 избрани кандидати. ☐ Согласности од Министерството за финансии за годишните планови за вработување на Агенцијата.
Двојно финансирање	Утврдени беа придонеси од трети страни како подршка на постигнувањето на овој чекор. Функционалната анализа на кадровските потреби на Агенцијата, која ќе послужи како основа за ажурирање на Правилникот за систематизација, што е предвидено да се измени во февруари 2026 година, се изработува со подршка од ИПА-проектот за владеење на правото (ROLAW). И претходната функционална анализа од крајот на 2024 година беше изготвена во рамките на поддршката од истиот проект. Врз основа на процената на Комисијата, степенот на овие придонеси не претставува случај на двојно финансирање, бидејќи поддршката беше првенствено насочена кон овозможувачки фактори,

	додека корисникот ја реализираше главната цел на чекорот, односно пополнување на слободните работни места во Агенцијата.
Јасен заклучок за постигнувањето на чекорот	Не е постигнат. „Грејс-периодот“ трае до 30 јуни 2026 година.

